

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Η' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1959 | ΑΡΙΘ. 16

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΝ

«Χαίροις τοίνυν παρ' ἡμῶν ἁγία μυστικὴ Τριάς, ἡ τούτοις ἡμᾶς πάντας συγκαλεσαμένη ἐπὶ τήνδε τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου Μαρίας. Χαίροις παρ' ἡμῶν, Μαρία Θεοτόκε, τὸ σεμνὸν καὶ σεπτὸν κειμήλιον ἀπάσης τῆς οἰκουμένης, ἡ λαμπὰς ἡ ἄσβεστος, ὁ στέφανος τῆς παρθενίας, τὸ σκῆπτρον τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ ναὸς ὁ ἀκατάλυτος, καὶ χωρίον τοῦ ἀχωρήτου, ἡ μήτηρ καὶ παρθένος· δι' ἧς ὀνομάζεται ἐν τοῖς Ἐὐαγγελίοις εὐλογημένος, ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· χαίροις, ἡ τὸν ἀχώρητον χωρήσασα ἐν μήτρᾳ ἁγία παρθενικῇ· δι' ἧς τριάς ἁγιάζεται (δοξάζεται καὶ προσκυνεῖται)· δι' ἧς σταυρὸς τίμιος ὀνομάζεται καὶ προσκυνεῖται εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· δι' ἧς ὁ οὐρανὸς ἀγάλλεται· δι' ἧς ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι εὐφραίνονται· δι' ἧς δαίμονες φυγαδεύονται· δι' ἧς διάβολος πειράζων ἔπεσεν ἐξ οὐρανοῦ· δι' ἧς πᾶσα ἡ κτίσις, εἰδωλομανία κατεχομένη, εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλήλυθεν· δι' ἧς βάπτισμα ἅγιον γίνεται τοῖς πιστεύουσι· δι' ἧς ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως· δι' ἧς εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησίαι τεθεμελιώνονται· δι' ἧς ἔθνη ἄγονται εἰς μετάνοιαν. Καὶ τί δεῖ πολλὰ λέγειν; δι' ἧς ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ φῶς ἔλαμψε τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις· δι' ἣν προφῆται προεμήνυσαν, δι' ἧς ἀπόστολοι κηρύττουσι σωτηρίαν τοῖς ἔθνεσι· δι' ἧς νεκροὶ ἐγείρονται· δι' ἧς βασιλεῖς βασιλεύουσι, διὰ Τριάδος ἁγίας. Καὶ τίς δυνατὸς ἀνθρώπων, λέγειν τὴν πολυῶμητον Μαρίαν; Ἡ μήτηρ ἡ παρθενικὴ ὦ τοῦ θαύματος! Ἐκπλήττει με τὸ θαῦμα».

(Κύριλλος Ἀλεξανδρείας)

ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΤΟΣ 1959 : ΕΞΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ

(Δευτέρα 24 Αύγουστου 1959)

Τὴν 24ην αὐτοῦ τοῦ μηνὸς συμπληροῦνται 180 ἔτη ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ νέου Ἱερομάρτυρος καὶ Διδασκάλου τοῦ Γένους ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ († 24 Αὐγούστου 1779). Εἰς πολλοὺς εἶναι ἀκόμη ἀγνωστος ὁ μέγας αὐτὸς ἥρωας τῆς πίστεως καὶ μέγας πνευματικὸς εὐεργέτης τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ τὸ παρὸν ἔτος, τὸ ὁποῖον ἔχει ὀρισθῆ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἰδιαιτέραν ἐξαρσιν τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος, ἀποτελεῖ μίαν εὐκαιρίαν ὄχι μόνον διὰ νὰ τιμηθῇ ὅλως ἰδιαιτέρως εἰς ὅλην τὴν χώραν καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ γίνῃ γνωστὸς καὶ ἐκεῖ ὅπου ἀγνοεῖται ἀκόμη, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ καὶ ἡ ἱστορικὴ δικαιοσύνη, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ μας. Καὶ εἶναι μέγα τὸ συμφέρον τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ ἀπὸ τὴν γνωριμίαν τῶν μεγάλων προσωπικοτήτων, αἱ ὁποῖαι εἰργάσθησαν διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ ἔθνους εἰς τὰς διαφόρους περιόδους τῆς ζωῆς του, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ τὴν ὑπόστασίν του, κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ξένου καὶ ἀλλοθρήσκου κατακτητοῦ. Συμφέρον ἔχει ὁ λαὸς μας νὰ γνωρίσῃ αὐτὰς τὰς μεγάλας προσωπικότητας καὶ τὸ ἔργον των, διότι αὐταὶ ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν ἀπόδειξιν τῆς παντοδυναμίας, πού ἔχει τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἰδέα—ὅταν στηρίζονται, μάλιστα, εἰς τὴν πίστιν εἰς τὸν ἀληθινὸν καὶ ζῶντα Θεόν—ἐπάνω εἰς τὴν ὁποιαυδήποτε καταπίεσιν καὶ ἐπιβουλήν τῆς ὕλης καὶ τῆς βίας.

Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ ἀποδεικνύουν ἀκριβῶς, τὶ ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ καὶ πῶς ἡμπορεῖ νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸ ρεῦμα τοῦ κακοῦ καὶ νὰ σώσῃ ὅ,τι πρέπει νὰ σωθῆ ἢ πίστις καὶ ἡ ἀφοσίωσις ἐνὸς ἀνθρώπου, ὅσονδήποτε μικροῦ καὶ ταπεινοῦ κατὰ κόσμον. Τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς αἰσιοδοξίας, πού πρέπει νὰ διακρίνη

τοὺς πιστοὺς, εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν βασίζεται, ἀλήθειαν, ποὺ εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεδειγμένη εἰς τὴν ἀδέκαστον καὶ ἀδιάψευστον Ἱστορίαν. Εἶναι δὲ πλοῦσιον εἰς τοιαύτας ἀποδείξεις τὸ παρελθὸν τοῦ Ἔθνους μας καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ποὺ ἀχώριστα πάντοτε ἀντιμετώπισαν τὰς ἱστορικὰς περιπετείας καὶ τοὺς κινδύνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατὰ καιροὺς καὶ ἐπανειλημμένως ἐταλαιπωρήθη αὐτὴ ἡ αἱματόβρεκτη γωνία τῆς γῆς. Δι' ὃ καὶ ὀφείλομεν δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ὑψιστον, πρὸς τὸ θέλημα τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ φροντίζωμεν πάντοτε νὰ εἶναι σύμφωνος ἡ ζωὴ μας.

Ὅθεν οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημέριοι, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθυνόμεθα, μὲ τὴν πεποιθησιν, ὅτι ἔχουν πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν σημερινῶν ἀναγκῶν τοῦ πνευματικοῦ των ποιμνίου, παρακαλοῦνται θερμῶς καὶ προτρέπονται, ὅπως θελήσουν νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν εὐκαιρίαν τῆς προσεχοῦς μνήμης τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ πρὸς πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν πνευματικῶν των τέκνων. Καὶ δὴ: Ὅπου μὲν εἶναι γνωστὴ ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου τούτου καὶ ὅπωςδήποτε ἐορτάζεται, θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ ἐφέτος κάθε φροντίς καὶ προσπάθεια διὰ τὸν ὅσον τὸ δυνατὸν πανηγυρικώτερον ἐορτασμόν, καθὼς καὶ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τούτου πρὸς ἐπίκαιρον διδασκαλίαν τῶν πιστῶν. Ὅπου δὲ εἶναι ἄγνωστος ἀκόμη ἡ ἐορτὴ καί, ἐπομένως, δὲν πανηγυρίζεται μέχρι τοῦδε, εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωστοποιηθῇ ἐγκαίρως — ἀπὸ τῆς προηγούμενης Κυριακῆς, παραμονῆς τῆς ἐορτῆς— καὶ νὰ κληθοῦν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἐνορίας των, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ τελεσθῇ ἀφ' ἐσπέρας ὁ Ἐσπερινὸς καὶ τὸ πρῶτὸ Ὁρθρος μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας, ὅσοιδήποτε πιστοὶ καὶ ἂν θὰ προσέλθουν. Πάντως, ἐπειδὴ συμπίπτει ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐφέτος εἰς ἡμέραν ἐργάσιμον (Δευτέραν), δὲν θ' ἀναμένεται, βεβαίως, πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα. Δι' ὃ καὶ ὁ Ἐσπερινὸς τῆς παραμονῆς (Κυριακὴ ἐσπέρας) θὰ πρέπει νὰ προσλάβῃ πανηγυρικὸν χαρακτῆρα—ὅπου διὰ πρώτην φοράν θὰ γίνῃ ἐφέτος ὁ πανηγυρισμὸς ἀκόμη περισσότερον—, νὰ καταβληθῇ προσπάθεια διὰ τὴν προσέλευσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρου ἐκκλησιάσματος καὶ κατ' αὐτὸν νὰ γίνῃ ἡ διδασκαλία. Τὰ λοιπὰ ἐπαφίενται εἰς τὴν κρίσιν καὶ εἰς τὸν ζῆλον τῶν εὐλαβεστάτων Ἐφημερίων.

τοὺς πιστοὺς, εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν βασιζέται, ἀλήθειαν, ποὺ εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεδειγμένη εἰς τὴν ἀδέκαστον καὶ ἀδιάφυστον Ἱστορίαν. Εἶναι δὲ πλοῦσιον εἰς τοιαύτας ἀποδείξεις τὸ παρελθὸν τοῦ Ἔθνους μας καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ποὺ ἀχώριστα πάντοτε ἀντιμετώπισαν τὰς ἱστορικὰς περιπετείας καὶ τοὺς κινδύνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατὰ καιροὺς καὶ ἐπανειλημμένως ἐταλαπωρήθη αὐτὴ ἡ αἱματόβρεκτη γωνία τῆς γῆς. Δι' ὃ καὶ ὀφείλομεν δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ὑψιστον, πρὸς τὸ θέλημα τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ φροντίζωμεν πάντοτε νὰ εἶναι σύμφωνος ἡ ζωὴ μας.

Ὅθεν οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημέριοι, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθυνόμεθα, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἔχουν πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν σημερινῶν ἀναγκῶν τοῦ πνευματικοῦ των ποιμνίου, παρακαλοῦνται θερμῶς καὶ προτρέπονται, ὅπως θελήσουν νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν εὐκαιρίαν τῆς προσεχοῦς μνήμης τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ πρὸς πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν πνευματικῶν των τέκνων. Καὶ δὴ: Ὅπου μὲν εἶναι γνωστὴ ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου τούτου καὶ ὅπωςδὴποτε ἐορτάζεται, θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ ἐφέτος κάθε φροντίς καὶ προσπάθεια διὰ τὸν ὅσον τὸ δυνατὸν πανηγυρικώτερον ἐορτασμόν, καθὼς καὶ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τούτου πρὸς ἐπίκαιρον διδασκαλίαν τῶν πιστῶν. Ὅπου δὲ εἶναι ἄγνωστος ἀκόμη ἡ ἐορτὴ καί, ἐπομένως, δὲν πανηγυρίζεται μέχρι τοῦδε, εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωστοποιηθῇ ἐγκαίρως — ἀπὸ τῆς προηγούμενης Κυριακῆς, παραμονῆς τῆς ἐορτῆς— καὶ νὰ κληθοῦν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἑνορίας των, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ τελεσθῇ ἅφ' ἐσπέρας ὁ Ἑσπερινὸς καὶ τὸ πρωτὶ ὁ Ὁρθρος μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας, ὁσοιδὴποτε πιστοὶ καὶ ἂν θὰ προσέλθουν. Πάντως, ἐπειδὴ συμπίπτει ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐφέτος εἰς ἡμέραν ἐργάσιμον (Δευτέραν), δὲν θ' ἀναμένεται, βεβαίως, πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα. Δι' ὃ καὶ ὁ Ἑσπερινὸς τῆς παραμονῆς (Κυριακῆ ἐσπέρας) θὰ πρέπει νὰ προσλάβῃ πανηγυρικὸν χαρακτήρα—ὅπου διὰ πρώτην φοράν θὰ γίνῃ ἐφέτος ὁ πανηγυρισμὸς ἀκόμη περισσότερον—, νὰ καταβληθῇ προσπάθεια διὰ τὴν προσέλευσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρου ἐκκλησιάσματος καὶ κατ' αὐτὸν νὰ γίνῃ ἡ διδασκαλία. Τὰ λοιπὰ ἐπαφίενται εἰς τὴν κρίσιν καὶ εἰς τὸν ζῆλον τῶν εὐλαβεστάτων Ἐφημερίων.

Ἡ διδασκαλία θὰ γίνη ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων σκέψεων, θὰ χρησιμοποιοῦν δὲ κατ' αὐτὴν καὶ τὰ ἐφεξῆς παρατιθέμενα βιογραφικὰ περὶ τοῦ Ἀγίου στοιχεῖα καὶ τὰ ἐπακολουθοῦντα ἀποσπάσματα τῶν «Διδαχῶν» του. Διὰ τὰς ἱεράς Ἀκολουθίας θὰ χρησιμοποιοῦν οἱ περαιτέρω δημοσιευόμενοι ἐνταῦθα ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον Μέγα Δένδρον τῆς Αἰτωλίας τῷ 1714 ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, οἱ ὅποιοι τὸν ἀνέθρεψαν χριστιανικῶς. Ἐσπούδασε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα εἰς διαφόρους διδασκάλους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε θερμὸν θρησκευτικὸν ζῆλον καὶ κλίσιν πρὸς τὴν μοναχικὴν ζωὴν, κατετάχθη εἰς νεαρὰν ἀκόμη ἡλικίαν εἰς τὴν ἱεράν Μονὴν Φιλοθέου (τοῦ Ἀγίου Ὁρους), ὅπου ἐκάρη μοναχὸς καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Κοσμάς—τὸ κοσμικὸν τοῦ ὀνομα ἦτο Κώνστας—καὶ ἀργότερον ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος καὶ ἀνέλαβε χρέη Ἐφημερίου τῆς Μονῆς.

Ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τὰ παθήματα τοῦ ὑποδούλου Γένους καὶ πρὸ πάντων διὰ τοὺς κινδύνους, ποὺ διέτρεχεν ἀπὸ τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν θρησκευτικῆς διαφωτίσεως, καὶ πάντοτε ἔλεγε, ὅτι οἱ γραμματισμένοι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ φροντίζουσι πῶς νὰ καταλάβουσι θέσεις καὶ ἀξιώματα, ἀλλὰ νὰ ἐνδιαφεροῦν καὶ νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ λαοῦ. Ὁ ἴδιος ὅμως δὲν ἐτόλμα νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸ τὸ ἔργον, διότι ἐθεώρει τὸν ἑαυτὸν τοῦ μικροῦ καὶ ἀνίκανον διὰ μίαν τόσον μεγάλην ἀποστολήν. Ἀλλὰ μελετῶν τὴν Ἁγίαν Γραφήν ἐπρόσεξεν ἰδιαιτέρως τὸ χωρίον τοῦ Ἀποστ. Παύλου: «Μη δεις τὰ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος» (Α' Κορ. ι' 24). Ἐσκέφθη πολὺ ἐπ' αὐτοῦ καὶ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦτο νὰ ἀφιερωθῇ εἰς τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀδελφῶν του, ἀδιαφορῶν διὰ τὰς ἰδικὰς του δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ ὑπερνήκησῃ. Ἀνεκίωσσε καὶ εἰς ἄλλα πνευματικὰ πρόσωπα τὰς σκέψεις του, ἐνεθαρρύνθη δὲ ἀπὸ βίου εἰς τὸ ν' ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦ περιοδεύοντος Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου. Τὰς ἰδίας ἐνθαρρύνσεις εἶχε καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του διδασκάλον Χρυσάνθον, τὸν ὅποιον ἐπισκέφθη εἰς Κωνσταντινούπολιν—καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε χάριν τοῦ ἔργου του μερικὰ μαθήματα ρητορικῆς—καθὼς καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς προσωπικότητας. Καὶ κατόπιν τούτου παρουσιάσθη εἰς τὸν Πατριάρχην Σεραφεῖμ Β', τὸν ἐκ Δελβίνου, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν διὰ τὴν ἀσκῆσιν τοῦ ἱεραποστολικοῦ τοῦ ἔργου.

Κατ' ἀρχὰς ἐκήρυξεν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ εἰς τὰ προάστεια τῆς Πόλεως, ἔπειτα δὲ μετέβη εἰς Ναύπακτον, Βραχώρι, Μεσολόγγιον κ.ά. Ἐπανήλθε δὲ εἰς ΚΠολιν, πατριαρχεύοντος τοῦ Σωφρονίου, ἐζήτησε τὰς συμβουλὰς καὶ τὰς ὁδηγίας του καὶ ἀνενέωσε τὴν ἄδειαν τοῦ λειτουργημάτων του. Μεθ' ὃ περιῆλθεν ὅλας τὰς νήσους τῆς Δωδεκανήσου καὶ κατὰ τὸ 1775 ἐπέστρεψεν εἰς Ἀγ. Ὁρος, ὅπου, περιελθὼν τὰς διαφόρους Μονὰς, ἐδίδαξε τοὺς ἐν αὐταῖς

ἀκουόμενους καὶ ἐμελέτησεν εἰς τὰς ἐκεῖ βιβλιοθήκας. Ὑπὸ ζήλου δὲ θείου πάντοτε κινούμενος ἐξώρμησεν ἐκεῖθεν εἰς νέαν ἱεραποστολικήν περιοδείαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκήρυξεν εἰς Θεσσαλονικίην, εἰς Βέρροϊαν καὶ εἰς ὀλόκληρον τὴν Μακεδοσίαν, ἔφθασε μέχρι Χιμάραρας καὶ ἐπροχώρησεν εἰς Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ εἰς Ἄρταν καὶ Πρέβεζαν, ὁπόθεν μετέβη εἰς Ἀγ. Λαύραν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον, Κέρκυραν, Ἀγίους Σαράντα, Πάργαν καὶ εἰς διάφορα χωρία τῆς Ἀλβανίας καὶ κατέληξεν εἰς τὸ χωρίον Κολικόντασι. Ἐκεῖ, διαβληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑβραίων πρὸς τὸν Πασᾶν τοῦ τόπου, ἀπεκλείσθη μὲ δόλον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Χόντζα, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐπισκεφθῆ, καὶ παραδοθεὶς εἰς ἑπτὰ δημίους ὠδηγήθη εἰς ἀπόστασιν δύο ὥρων ἔξω τοῦ χωρίου πλησίον ἐνὸς ποταμοῦ, ὅπου τοῦ ἀνεκουνώθη ὅτι εἶχον ἐναντὶ τὸν Πασᾶ καὶ τὸν θανατώσουν. Ἀτάραχος ὁ Ἅγιος ἐδέχθη τὴν ἀπόφασιν καὶ γουυπετήσας προσηυχήθη, εὐχαριστῶν τὸν Θεόν, διότι ἤξιούτο νὰ θυσιασθῆ διὰ τὴν ἀγάπην Του, ἔγερθεὶς δὲ ἠλόγησε σταυροειδῶς, ἀναπέμφας εὐχὴν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι τηροῦν τὰς παραγγελίας του. Οἱ δῆμιοι τὸν ὠδήγησαν πλησίον δένδρου, διὰ τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἐπεχείρησαν νὰ δέσουν τὰς χεῖρας του, ἀλλ' ἐκεῖνος ἠρνήθη νὰ τὸ δεχθῆ, δηλώσας ὅτι δὲν πρὸς τὸν εἶχε τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου. Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν οἱ δῆμιοι περιέδεσαν τὸν λαιμὸν του διὰ σχοινοῦ καὶ εὐθὺς ὡς τὸν ἐσφιγξάν ὁ Ἅγιος παρέδωκε τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν Πλάστην τὴν 24ην Αὐγούστου 1779.

Αἱ ἱεραποστολικαὶ περιοδοεῖαι τοῦ Ἱερομάρτυρος ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ διήρκεσαν ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον εἰκοσαετίαν, ἐκήρυξε δὲ κατ' αὐτάς, ὡς εἶδομεν, εἰς ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα μέχρι καὶ τῆς Ἀλβανίας. Εἰς τὸ κήρυγμά του ὑπῆρξεν ἀπλοῦς ἀλλὰ πρωτότυπος, παντοῦ δὲ ἐκήρυσσε τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν διόρθωσιν, τὴν ἀλληλεγγύην καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν μόρφωσιν, τὴν ἔμμονὴν εἰς τὰ πάτρια καὶ τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτηρίαζε τὴν κακίαν, τὴν πολυτέλειαν, τὰς ἠθικὰς ἀταξίας, τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὴν ἀδικίαν. Συνίστα τὴν Ἱδρυσιν ναῶν καὶ σχολείων, ὅπου δὲν ὑπῆρχον· ὁ ἴδιος δὲ Ἱδρυσε 300 σχολεῖα. Καὶ ἀπὸ ὅλους ἀπῆται νὰ ὀμιλοῦν τὴν πατριὸν γλῶσσαν, ὁσάκις εὐρίσκειτο εἰς μέρη ὅπου ὀμιλεῖτο π.χ. ἡ ἄλβανικὴ. Ὀμίλει χωρὶς ρητορείαν καὶ ἐπιτήδευσιν, ἀπὸ τὸ περίσσευμα τῆς καρδίας του, καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐμφάνισίν του ἦτο ταπεινὸς καὶ ἀπερίττος, χωρὶς νὰ κάμπτεται ποτὲ ἐνώπιον τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας καὶ χωρὶς νὰ φοβῆται τίποτε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του. Ὅπου ἐπρόκειτο νὰ κηρύξῃ ἔστηγεν ἕνα σταυρόν, ὑπὸ τὴν σιανὴν τοῦ ὁποῖου ἐδίδασκε καὶ ὁ ὁποῖος ἔμμενεν ἐκεῖ εἰς ἀνάμνησιν τῆς διελευσέως του καὶ εἰς ὑπόμνησιν τῶν λόγων του. Διὰ νὰ ὀμιλήσῃ δὲ ἀνῆρχετο ἐπὶ σιμίποδος (σκαμνίου), τὸν ὁποῖον ἔφερε πάντοτε μαζί του καὶ ὁ ὁποῖος ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν ὡς ὑπαίθριος ἄμβων. Ἦτο πτωχὸς καὶ ἦτο εὐχαριστημένος μὲ τὴν πτωχείαν του.

Εἰς πολλὰ μέρη οἱ ἰσχυροὶ τοῦ τόπου, δυσηρεστημένοι μὲ τὴν αὐστηρότητα του ἐναντίον τῆς πλονεξίας, τῆς πολυτελείας καὶ τῆς ἀδικίας, ἐπετόγχανον τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ κηρύγματός του. Ἀλλὰ ὁ λαὸς, ὁ πάντοτε καλοπροαίρετος, τὸν ἠκολούθει κατὰ χιλιάδας. Ἀναφέρεται, ὅτι δέκα πλοιάρια (κατῆια), πλήρη εὐσεβῶν Κεφαλλήνων τὸν ἠκολούθησαν μεταβαίνοντα ἀπὸ τὴν Κεφαλληνίαν εἰς τὴν Ζάκυνθον.

Εἰς τὰς περιοδοεῖας του συναδεδετο ἀπὸ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐξωμολόγουν τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν προτροπὴν τοῦ ἁγ. Κοσμᾶ ἐδέχοντο νὰ καθαρίσουν τὰς ψυχὰς των καὶ ν' ἀλλάξουν τρόπον ζωῆς, παντοῦ δὲ μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς παραμονῆς του ἐτελεῖτο ὀλονύκτιος ἀγρυπνία καὶ οἱ χριστιανοὶ μετὰ τὴν Ἐξομολόγησιν προσῆρχοντο εἰς τὴν Θεῖαν Μετάληψιν. Μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ καὶ λησται ἀκόμη ἀφωπλίζοντο, ἀναφέρεται δὲ ὅτι

εις τὰ ὄρη τῆς Βαβυούσης, συναντήσας ληστοσυμμορίαν, ἣ ὁποία ἐτρομοκράτει τὴν περιοχὴν, ἐπέτυχε νὰ πείσῃ τὸν ἀρχηγόν τῆς νὰ τὴν διαλύσῃ καὶ νὰ γίνῃ χρήσιμος εἰς τὸν πόνον τοῦ πλησίου. Καὶ θαύματα δὲ ἐτελοῦντο μετὰ τὴν προσευχὴν του. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ γεγονότα τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς προεφήτευσεν ὁ ἅγιος Κοσμάς, ὁ ὁποῖος πολὺ ἠγάπησε τὴν πατρίδα του, τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζε πρώτῃν καὶ πιστὴν θυγατέρα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ διὰ τὴν κατατυράννησιν τῆς ὁποίας ὠμίλει πάντοτε, μετὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἰδιαιτέρως χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ κατωτέρω δημοσιεύμενα ἀποσπάσματα ἀπὸ διασωθείσας «Διδαχὰς» του.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ «ΔΙΔΑΧΩΝ» ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ (*)

1. Συχνὰ ὁ ἅγιος Κοσμάς ἔλεγε πρὸς τοὺς ἀκροατὰς του, δευκνῶν τὸν σκίμποδα ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὠμίλει πρὸς αὐτούς:

«Ἐγὼ μετὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, μήτε σακούλα ἔχω, μήτε σίτι, μήτε ἄλλο ῥάσι, καὶ τὸ σκαμνὶ ὅπου ἔχω ἰδικόν σας εἶναι, τὸ ὁποῖον εἰκονίζει τὸν τάφον μου. Ἐτοῦτος ὁ τάφος ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ διδάξῃ Βασιλεῖς, Πατριάρχας, Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, νέους καὶ γέροντας καὶ ὅλον τὸν κόσμον!...».

2. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς κακῆς γλώσσης ποὺ μετεχειρίζοντο οἱ Τοῦρκοι διὰ τοὺς χριστιανούς, τοὺς ὁποίους ἀπεκάλουν «ζῶα» καὶ «κτῆνη», ὁ ἅγιος Κοσμάς ἔλεγε πρὸς τοὺς ἀκροατὰς του:

«Ὅχι. Δὲν εἶσθε ὄντα κατώτερα, οὔτε σεῖς, οὔτε αἱ γυναῖκες σας, οὔτε τὰ παιδιὰ σας. Εἶσθε τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἐπλάσθητε διὰ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλά. Ἡ ψυχὴ καὶ τοῦ ταπεινοτέρου ἀνθρώπου προώριται διὰ τῆς πίστεως, τοῦ ἁγίου βαπτίσματος καὶ τῶν λοιπῶν μυστηρίων καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων νὰ λάμψῃ ὡς ὁ ἥλιος, ὑπὲρ τὸν ἥλιον, νὰ γίνῃ νύμφη Χριστοῦ».

3. Πρὸς τοὺς γονεῖς ἔλεγε, διὰ τὴν ἐλληνικὴν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν:

«Ἀδελφέ! Σὺ ποὺ κάμνεις παιδιὰ, νὰ τὰ παιδεύσῃς καὶ νὰ τὰ μανθάνῃς γράμματα καὶ ἐξόχως ἐλληνικὰ, διότι ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Δὲν σὰς λέγω περισσότερα, διότι εἶσθε φρόνιμοι καὶ γνωστικοί».

Εἰς μέρος δὲ ὅπου εἶχεν ἐπικρατήσῃ ἡ ἀλβανικὴ, καὶ ὁ ἅγιος Κοσμάς ἐφοβεῖτο ὅτι μαζί μετὰ τὴν γλῶσσαν ἦτο δυνατὸν νὰ χαθῇ καὶ ἡ θρησκεία τῶν Ἑλλήνων, ἐκήρυσσε:

«Ὅποιοι χριστιανὸς ἄνδρας ἢ γυναῖκα ὑπόσχεται μέσα εἰς τὸ σίτι του νὰ μὴ κουβεντιάσῃ ἀρβανίτικα, ἄς σηκωθῇ ἐπάνω νὰ μοῦ εἴπῃ καὶ νὰ πῶρω ὅλα του τὰ ἁμαρτήματα εἰς τὸν λαίμον μου ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἐγεννήθηκε ἔως τώρα καὶ νὰ βάλω ὅλους τοὺς χριστιανούς νὰ τὸν συγχαρῶσουν».

4. Ὁμιλῶν διὰ τὴν αἰωνιότητα καὶ τὸν ὑπερκόσμιον προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἅγιος Κοσμάς ἔλεγεν:

«Ὁ Θεὸς μᾶς ἔκανε μετὰ τὸ κεφάλι ὀρθίους καὶ μᾶς ἔβαλε τὸν νοῦν εἰς τὸ ἐπάνω μέρος, διὰ νὰ στοχαζώμεθα πάντα τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, τὴν ἀληθινὴν Πατρίδα. Ὅθεν, ἀδελφοί μου, σὰς διδάσκω καὶ σὰς συμβουλεύω, πλὴν τολμῶ πάλιν καὶ παρακαλῶ τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν Χριστόν, νὰ στείλῃ οὐρανόθεν τὴν χάριν Του καὶ τὴν εὐλογίαν Του εἰς αὐτὴν τὴν χώραν καὶ εἰς ὅλους τοὺς χριστιανούς, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, νέους

(*) Τὰ κείμενα ἐλήφθησαν ἐκ τῆς τελευταίας ἐκδόσεως τοῦ ἔργου «Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς» τοῦ Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτου.

καὶ γέροντας, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας· καὶ πρῶτον, ἀδελφοί μου, ἄμποντε νὰ σᾶς εὐσπλαγχνισθῆ καὶ νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας σας καὶ νὰ σᾶς ἀξιώσῃ νὰ διέλθῃτε καὶ ἐδῶ καλὴν καὶ εἰρηρικὴν αὐτὴν τὴν ματαίαν ζωὴν καὶ μετὰ θάνατον εἰς τὸν Παράδεισον, εἰς τὴν Πατρίδα μας τὴν ἀληθινὴν, νὰ χαιρώμεθα πάντοτε, νὰ δοξάζωμεν καὶ νὰ προσκυνοῦμεν τὴν Ἁγίαν Τριάδα εἰς αἰῶνας αἰώνων. Ἄμην».

ΕΚ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ'.

Ῥοδαῖς εὐφημήσωμεν τὸν εὐκλεῶς τοῖς χοροῖς Μαρτύρων ἐμπρέφαντα, θνῶν τε καὶ ἀσκητῶν, Κοσμᾶν τὸν αἰόδιμον, σήμερον συνελθόντες τῇ σεπτῇ αὐτοῦ μνήμῃ, νέμει γὰρ τὰς ἰάσεις τοῖς πιστοῖς προσκυνοῦσιν, ὡς ἔχων παρηγοσίαν πρὸς Χριστόν, ὡς Ἰσαπόστολος

Κοντάκιον. Ἦχος δ αὐτός.

Τῆς Αἰτωλίας προελθὼν Θεοφόρε, καὶ ἐν τῷ Ἄθῳ μοναστῆς χρηματίσας, καὶ μνησθεὶς ὡς ἀληθῶς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, πᾶσιν ἀνεκήμενος ἀληθείας τὸν λόγον, καὶ Χριστῷ προσήγαγες Παμμακάριστε πάντας, τῶν Ἀποστόλων ὄντως μιμητής, Ἱερομάρτυς τῇ ἐκχύσει τοῦ αἵματος

Κάθισμα. Ἦχος α'.

Τὸν Τάφον σου Σωτήρ.

Τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀρραγὲς ὡσπερ ὄπλον, προβάλλον νικητὴς κατ' ἐχθρῶν ἀνεδείχθη, ἀκονῶν ὡσπερ φάσαγον τὸν σὸν λόγον ἀπότομον, ᾧ κατέταμες τὰς τοῦ Βελίαρ ἐνέδρας καὶ κατέκοψας τῆς ἀσεβείας τὰς ρίζας, μαχαίρα τοῦ Πνεύματος

Ἔτερον. Ἦχος πλ. α .

Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Εὐσεβείας τὸν σπόρον ἐνσπείρας Ὅσιε, ἀκοαῖς τῶν ἀνθρώπων ἀδρῶς ἐθέρισας, διδαγμάτων εὐσεβῶν σου τὰ δράγματα, καὶ προσήγαγες Χριστῷ εὐάρεστον ὡς ἀπαρχήν, ἀνθρώπων ἄπειρα πλήθη, Ὁρθοδοξίας κομῶντας, δόγμασιν οἷάπερ στάχνας.

Ἐξαποστειλάριον.

Γυναικες ἀκουτίσθητε.

Σταυρόν τόν τοῦ Κυρίου σου, ἐπ' ὧμων ἀνεβάστασας, δι' οὗ ἐτέλεις ἐν κόσμῳ, τοῖς προσιοῦσί σοι, Μάκαρ, ἄφθονα τὰ ἰάματα ὡς ἱερεὺς πανάριστος, τοῦ σοῦ Δεσπότη πᾶνσοφε, διὸ καὶ προσεκήνοχας σαυτὸν δεκτὸν ὡσπερ θῦμα, ἱερουργῶν τῷ Δεσπότη.

Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγματῶν.

Τοῖς θεοφθόγοις σου λόγοις πίστιν ἐτρένωσας, τὸ ζοφερόν τῆς πλάνης διαλύσας Παμμάκαρ, φωτὶ τῷ τῆς Τριάδος, ἧ παρεστῶς, παρρησίαν εὐράμενος, καθικετεύειν μὴ παύση ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τελούντων σου τὴν μνήμην αἰεί. (Δις)

Εὐφραίνου τέρπου ἡ πόλις τῶν Βελεγράδων πιστῶς, κατέχουσα ἐν κόλποις, τὸν κοσμήσαντα λόγοις, Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν θεῖον Κοσμᾶν, τῶν πιστῶν τὸν κοσμήτορα, τῶν Ἱερέων τὸ κλέος καὶ μοναστῶν, καὶ Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα.

Δόξα. Ἦχος β'.

Τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς, τῆς κορυφῆς τῶν Ἀποστόλων, Παύλου τὸν ζηλωτὴν εὐφημήσωμεν, Κοσμᾶν τὸν Ἰσαπόστολον· οὐ γὰρ ἔδωκεν ἕπνον αὐτοῦ τοῖς ὀφθαλμοῖς, οὐδὲ τῶν πόνων ἀνάπαισι, ἕως οὗ τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου τοῖς πιστοῖς διεδράνωσε· καὶ τὰς καρδίας τῶν πιστῶν ἐκ βυθοῦ τῆς πλάνης πρὸς ἐπίγνωσιν θεῖαν μετήγαγε, τῇ τῶν λόγων πλημμύρᾳ τῶν ἀνθρώπων ποτίζων τὰς διανοίας, καὶ τῷ φωτὶ τῆς Τριάδος τὴν σκοτόμαιναν διαλυσάμενος, τὸ τῆς Θεότητος φῶς τὸ γλυκερὸν ἀντεισήγαγεν· ᾧ καὶ ἡμεῖς φωτισθέντες τὰς ψυχάς, τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ ρυθσθήμεν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.



ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἄγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Εἶπαμε· δὲν ὑπάρχει μονάχα γῆ πετρώδης ἢ γεμάτη ἀπὸ ἀγκαθόσπορο καὶ τριβόλια. Ὑπάρχει καὶ γῆ ἀγαθὴ. Ἐπομένως ὑπάρχει καὶ μιὰ κατηγορία Χριστιανῶν, πού ζητεῖ νὰ ἱερωθῆ γιὰ τὴν ἐκάλεσεν ὁ Θεός. Ἡ κατηγορία αὕτη ἀνήκει στοὺς εὐτυχεῖς ἐκείνους θνητοὺς πού τὸ κορμάκι τους, τὰ αἵματά τους, ὁ ὄλος τους σωματικὸς ὀργανισμὸς, δὲν εἶναι φορτωμένος μὲ κακὲς κληρονομικὲς ιδιότητες. Γιατί, εἶναι ἀπολύτως ἐξηκριβωμένο, ὅτι παιδιὰ ἀλκοολικῶν, μεθύσων, ἀσώτων, γενικὰ γονέων, καὶ σακατεμένων ὀργανικά, δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι καὶ ὁμαλὰ στὴν ψυχὴ λόγῳ τῆς ἀλληλεπιδράσεως. Τὸ σῶμα εἶναι ἓνα σκεῦος, ἓνας φορεὺς, ἓνας ἀγωγὸς τῶν ψυχικῶν ιδιοτήτων τοῦ ἀνθρώπου. Μπορεῖ ἓνας νὰ εἶναι ἀφθαστος μουσικὸς, ἀλλὰ τὸ ὄργανό του νὰ εἶναι χαλασμένο. Οἱ χορδές, τὰ πλῆκτρα, τὰ μέσα τῆς ἐκφράσεως ἐκείνου πού νοιώθει κανεὶς καὶ αἰσθάνεται. Οὔτε ὁ ἄμουσος ὠφελεῖται ἀπὸ τὸ ἄριστον ὄργανον, οὔτε καὶ τὸ ὄργανον συνυπουργεῖ στὸ σκοπὸ, ὅταν εἶναι χαλασμένο. Χρειάζεται συνδυασμὸς. Δηλαδή: Πρωτίστως νὰ ἔχουμε γῆ ἀγαθὴ, προκειμένου νὰ γίνῃ κανεὶς ἱερεὺς. Νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένος ἀκαθάρτων αἱμάτων καὶ νὰ ἔχη μιὰ φυσικὴ καλωσύνη, νὰ εἶναι, ὅπως εἶπαμε ἄλλοῦ, ψυχοσωματικὰ ἰσορροπημένος. Ὅχι χαζός, βλακωδῶς ἀφελής, ἀνόητος καὶ φαιδρός. Δὲν ἐννοῶ αὐτό. Ἄλλὰ νὰ εἶναι καλὸς ἄνθρωπος. Καὶ καλὸς ἄνθρωπος στὴ φυσικὴ του σύνθεσι, χωρὶς νευρικότητες, ξεσπάσματα βίαια, διεγέρσεις ἐπικίνδυνες, καὶ φουντώματα πολλῶν πού φανεροῦν τὴν ἀγιάτρευτὴ ψυχικὴ τους ἀρρώστεια, σὰν μιὰ ἀπόρρεια τῆς πρώτης κληρονομικῆς των καταβολῆς. Ὁ καλός, λοιπόν, ἄνθρωπος εἶναι καὶ εὐάγωγος τύπος, εὐπλαστὴ ψυχὴ, ἐπιδεκτικὴ καρδιὰ καὶ ξάστερο μυαλό. Εἶναι τὸ εὐλογημένο παιδί πού προορίζεται γιὰ καλὸς Δάσκαλος, γιὰ καλὸς Δικαστικὸς, γιὰ καλὸς Κληρικὸς. Αὐτοῦ τοῦ τύπου τὰ παιδιὰ, κι' ἂν ἀκόμη τύχουν σὲ ἀνάποδο οἰκογενειακὸ περιβάλλον καὶ ὑποστοῦν κάποιαν ἐπίδρασι, ὅμως ἢ ἐπίδρασις, σὰν μεγαλώσουν λιγάκι, θὰ ἐξουδετερώσῃ τὸ ἐπικτητο κακὸ καὶ θὰ σβῆσῃ τὴν ἠθικὴ ἀσχημία πού κόλλησε στὸ πρόσωπο καὶ ἔχι στὴ καρδιὰ τῆς ψυχῆς. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ φαίνονται καὶ στὴ μορφή τους πὼς εἶναι εὐλογημένα. Μιὰ ἡμερότητα, μιὰ γαλήνη, μιὰ ξαστεριά στὰ μάτια, ἓνα ἐνδιαφέρον σὲ πνευματικὰ θέματα, ἓνα ζῆλο γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ πλησίον, μιὰ θυσία χάριν τοῦ διπλανοῦ. Κι' αὐτὰ ἔρχονται στὴν ἄμεσον ἀντίληψι τοῦ καθενὸς μας.

Ἔτσι εἶναι ἀδελφέ. Ὅπως σὲ μιὰ καταραμένη γῆ δὲν μπορεῖ

νά φυτρώση τίποτε. "Όταν ένα χωράφι ποτίζεται κανονικά, απορροφᾷ νεράκι ἤρεμα καὶ φέρνει στὴν ἐπιφάνεια τὸ εἶδος τοῦ λαχανικοῦ ποὺ περιμένει ὁ καλλιεργητὴς του, τοῦτο εἶναι μιὰ εὐλογία καὶ ἀπόδειξις τῆς καταλληλότητος τῆς γῆς. "Όταν ὁμοῦ φέρνῃ ἀγκάθια καὶ τριβόλια, γράφει ὁ αἰώνιος Παῦλος, τότε δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ ποτέ. Εἶναι χωράφι ἀχρηστο καὶ πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ. Μιὰ τέτοια εἰκόνα, Ἑβρ. στ'. 7, μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις τῶν κατηγοριῶν ἐκείνων ποὺ ζητοῦν νὰ γίνουν ἱερεῖς. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὴν τελευταία κατηγορία, ποὺ ἐξετάζουμε καὶ μᾶς χαροποιεῖ. Ἡ ἄλλη, τῆς καταραμένης γῆς, ποὺ φέρνει ἀγκάθια καὶ τριβόλια, ἀφορᾷ τὶς ἄλλες κατηγορίες, γιατί ἀγκάθια καὶ τριβόλια στὸ περιβόλι τῆς Ἐκκλησίας φυτρώνουν, σποριάζουν, πολλαπλασιάζονται. Στὴν εἰδικὴ ἐξέτασι τοῦ θέματος θὰ εἰποῦμε ὠρισμένα. Τώρα ἔχοντες μπροστά μας τὸν καθαρὸ αἱματικὰ καὶ ψυχικὰ τύπο ποὺ ζητεῖ νὰ ἱερωθῇ, τονίζουμε ἰδιαίτερα τὸ γεγονός, ὅτι ὅλοι τῆς κατηγορίας αὐτῆς οἱ χριστιανοὶ εἶναι καὶ κατάλληλοι γιὰ ἱερεῖς καὶ εὐφραίνεται πραγματικὰ ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀρχιερέως, ὅταν αὐτὰ τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ κεφάλαια, ἀντὶ νὰ τραποῦν σὲ βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα ποὺ τοὺς παρέχουν μεγάλες δυνατότητες ἐξελίξεως ὠφελίμου καὶ μιᾶς ἀνετώτερης οἰκονομικῆς ζωῆς, προτιμοῦν νὰ ζητήσουν μὲ φόβο καὶ μὲ ταπεινώσι τὴν ἱερῇ διακονίᾳ στὸ Μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης. Αὐτοὶ οἱ τύποι, λὲς καὶ εἶναι διαλεγμένοι ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ γεννημένοι νὰ τὸν ὑπηρετήσουν. Ἀπὸ παιδικῆς-ἐφηβικῆς ἡλικίας, κι' ὅταν ὠρίμασαν, δὲν ἔχουν ἀπλοῦν πόθον νὰ γίνουν Κληρικοί, ἀλλὰ καὶ νοιώθουν μιὰ ἐσωτερικὴ φλόγα νὰ τοὺς καίῃ, τὰ σπλάγχνα, ἀκούουν μιὰ δυνατὴ φωνή, σὰν εἶδος ἐπιταγῆς Θεοῦ, νὰ ὑπηρετήσουν τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, καταλαβαίνουν μέσα τους μιὰ ἀκατανίκητη, ὠστικὴ δύναμι νὰ τοὺς σπρώχνῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησία. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς συγκρατήσῃ καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ. Καμμιά προσφορὰ κοσμικῆ, καμμιά ἔλξις ματαιότητος, κανεὶς οἰκονομικὸς ὑπολογισμὸς, οὔτε καὶ τῶν γονέων ἀκόμη αἱ πιέσεις ἢ παρακλήσεις ν' ἀκολουθήσουν κάποιο περισσότερο προσοδοφόρο ἐπάγγελμα. Ξέρουμε μάλιστα πὼς καὶ μεταξὺ τῶν γονέων ποὺ εἶναι κληρικοί, παρατηρεῖται μιὰ ἄρνησις ν' ἀκολουθήσουν τὰ παιδιά τους τὸ ἱερατικὸ στάδιο. "Όχι γιατί οἱ ἴδιοι τὰ κρίνουν ἀκατάλληλα, ὁπότε καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀξέπαινοι, ἀλλὰ γιατί ἡ παπαδωσύνη δὲν ἔχει εὐρὴ οἰκονομικὸν μέλλον, μὲ τὴν ἀπαράδεκτη σκέψι πὼς τὸ παιδί τους θὰ πεινάσῃ, θὰ ζῆσῃ πάντως στερημένα. Τὰ παιδιά αὐτὰ τῆς φυσικῆς καλωσύνης καὶ τοῦ ἀνωτέρου ἤθους ἐξ ἐμφύτου προδιαθέσεως, ἔχουν ὁδηγὸ μιὰ ἐσωτερικὴ φωνή, μιὰ παρόρμησι, μιὰ δυνατὴ κλίσι ποὺ τοὺς μιλά. Χωρὶς αὐτὴ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ

ζητάη κανείς νά μπῆ στὸν Κλήρο. Ἡ προδιάθεσις γενικὰ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, γιὰτὶ ἔτσι καὶ μόνον θὰ ἔχουμε καὶ μιὰ πολιτιστικὴ πρόοδο καὶ προκοπή. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτοῦλη του. Σάν μέλος τοῦ Κοινωνικοῦ Συνόλου, καλεῖται κάτι νά προσφέρῃ σ' αὐτό. Ἡ ψυχικὴ κλίσις εἶναι μετὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ χαρακτήρος. γιὰτὶ ἡ ἀγιότης δὲν περιορίζεται, σάν ἀτομικὴ περιουσία τοῦ παπᾶ. Πρέπει νά τὴν ἔχουν χτῆμα τοὺς ὅλοι. Ἄλλ' ὅμως ὅλοι δὲν ἔχουν καὶ τὴν ἱερατικὴ κλίσι. Κι' αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι τὸ λευκὸ λουλούδι μὲ τὸ γλυκὸ χυμὸ του ποὺ τὸ ἐπισκέπτεται ἡ μέλισσα τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας γιὰ νά φέρῃ τὰ θαυμαστά αὐτὰ ἀποτελέσματα, τόσο στὸν ἴδιο ποὺ γίνεται παπᾶς, ὅσο καὶ στὰ πνευματικὰ παιδιὰ τῆς ἐνορίας του γιὰ νά ἀναφωνοῦν ἐκεῖνο ποὺ ἐγράψαμε ἄλλοτε. «Ὁ Παπᾶς μας, πάτερ, εἶναι Χριστιανός!» Θὰ ρωτήσης τώρα: Δὲν μπορεῖ ἓνας ποὺ δὲν παρουσιάζει αὐτὰ τὰ προσόντα τῆς ἀγαθῆς δηλαδὴ γῆς νά ἐξελιχθῆ σ' ἓναν καλὸ καὶ χρήσιμον ἱερέα, ἄξιον τῆς κλήσεως καὶ τῆς ἀποστολῆς του; Μὰ κατὰ κανόνα καλεῖται, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐχει ὅμως τὴν «κλίσι;» ποὺ εἶναι τοῦ Θεοῦ σῆμα; Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ὁ ἀπὸ Θεοῦ φωτισμός, ἡ ἐνίσχυσις, ὁ καταρτισμός καὶ ἡ ἀνάδειξις του σὲ καλὸ Διδάσκαλο καὶ ποιμένα καὶ Ἱερέα. Ἄλλὰ χρειάζεται μετάνοια, προσευχὴ, ἄσκησις, μιὰ ἐνεργὸς ἀποφασιστικότης τῆς τακτοποιήσεως τῶν προσωπικῶν ἐσωτερικῶν του προβλημάτων, γιὰτὶ δὲν ἀποβάλλεται εὐκολὰ ἓνα βαρὺ κληρονομικὸ ἀμαρτωλὸ φορτίο. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ἐξαρτᾶται. Τὶ θὰ πρωτοκοιτάξῃ ἓνας τέτοιος παπᾶς; Τὸ ψυχικὸ του δράμα, ἢ τὸ δράμα τῶν ψυχῶν ποὺ θέλει νά καταρτίσῃ; Ποῦ θὰ βρῖσκῃ τὸν καιρὸ, τὴ γαλήνη, τὴν ἡρεμίαν γιὰ τοὺς ἄλλους, ποὺ ἔχουν ἀμέσους πνευματικὰς ἀνάγκας καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ ἱερέως των; Ὅχι βέβαια γιὰτὶ ὁ φυσικῆς καλωσύνης Χριστιανός, γενόμενος ἱερέυς, θὰ παύσῃ ν' ἀγωνίζεται, διότι «ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ», ἀλλὰ γιὰτὶ «υπόπτερος» τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αὐτός, θὰ ἔχῃ λιγώτερα «πεδοῦκλια» στὰ πόδια του καὶ θὰ τρέχῃ ἐλευθερώτερα στὴν ἐκτέλεσι τοῦ καθήκοντός του. Κατάλαβες; Ἄν ἀρχίσῃ ὁ Χριστιανὸς ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινε παπᾶς νά πολεμᾷ τὰ πάθη του, αὐτὸ εἶναι ἀξιεπίαινο καὶ ἀξιοθαύμαστο καὶ εὐλογημένο. Ἄλλὰ κίνδυνος ὑπάρχει, ἐπειδὴ ἓνας ὠλοκληρωμένος, ἀποτελεσμένος χαρακτήρας μένει σταθερὸς στὶς θρησκευτικὰς του καὶ ἠθικὰς του γραμμὰς. Γι' αὐτὸ γράφω πῶς τὰ παιδιὰ αὐτὰ μιᾶς καλῆς αἱματικῆς συνθέσεως καὶ καλωσύνης, εἶναι ἐνδεδειγμένα νά γίνουν Ἱερεῖς. Σπανίζου, ἀλλὰ τὸ σωστὸ εἶναι σωστὸ. Τὴν ἡμέραν δὲν μπορεῖς νά τὴν εἰπῆς νύχταν. Ἐπὶ ἄλλο δέξου μιὰ παρεμβολὴ μου.

Μὲ ἀγάπη Χριστοῦ Χ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ “ΛΕΙΜΩΝΑ,, ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΛΗΣΤΗ ΠΟΥ ΖΗΤΗΣΕ ΤΟΝ ΒΕΑΓΝΙΣΜΟ ΤΟΥ

‘Ο άββᾶς Σαββάτιος μου διηγήθηκε·

— Τὸν καιρὸ πού ἠσύχαζα στή λαύρα τοῦ άββᾶ Φίρμινου, παρουσιάσθηκε στὸν άββᾶ Ζήσιμο τὸν Κίλικα κάποιος ληστής καὶ παρακαλοῦσε τὸ Γέροντα καὶ τοῦλεγε·

«Σπλαγχνίσου με, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, Γέροντά μου, ἐπειδὴ μοῦ βαραίνουν τὴν ψυχὴν μου ἕνα σωρὸ φονικά πού ἔχω κάμει. Δέξου με λοιπὸν καλόγερο, γιὰ νὰ μπορέσω, ἀπὸ ἐδῶ καὶ στὸ ἐξῆς, νὰ ἠσυχάσω ἀπὸ τίς συμφορές μου».

‘Ο Γέροντας λοιπὸν τὸν ἐνουθέτησε καὶ τὸν ἔκαμε μοναχὸ καὶ τοῦδωκε τὸ ἅγιο σχῆμα. Σὰν ἐπέρασαν ὅμως μερικὲς ἡμέρες, τοῦ εἶπεν ὁ Γέροντας· «Στὸ μέρος αὐτό, τέκνο μου, δὲν εἶσαι σὲ ἀσφάλεια. Γιατί, ἂν τὸ πάρη εἶδηση ὁ ἄρχοντας τῆς πολιτείας, θὰ σὲ πιάση. Κι’ αὐτοὶ πού σ’ ἐχθρεύονται θάλλθουνε ἐδῶ καὶ θὰ σὲ σκοτώσουν.

Θέλω λοιπὸν νὰ μ’ ἀκούσης κι’ ἐγὼ θὰ σὲ πάω μονάχος μου σ’ ἕνα κοινόβιο, πού βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ ἐδῶ». Κι’ ἔτσι, τὸν ᾠδήγησε στὸ κοινόβιο τοῦ άββᾶ Δωροθέου, πού εἶναι κοντὰ στὴ Γάζα καὶ κοντὰ στὸ κοινόβιο τοῦ Μαΐουμᾶ.

Ἔμεινε λοιπὸν ἐκεῖ ἐνῆα ὀλόκληρα χρόνια, κι’ ἔμαθε ὅλο τὸ ψαλτήρι ἀπ’ ἔξω, κι’ ὅλες τίς μοναχικὲς ἀκολουθίες καὶ ὕστερα ξαναγύρισε πρὸς τὸ Γέροντα στή λαύρα τοῦ Φίρμινου καὶ τοῦ εἶπε·

— Ἄββᾶ μου, σπλαγχνίσου με καὶ δός μου τὰ κοσμικὰ ροῦχα ποῦ φοροῦσα καὶ πάρε πίσω τὰ καλογερικὰ μου.

Κι’ ὁ Γέροντας, σὰν τᾶκουσεν, ἐλυπήθηκεν καὶ τοῦ

εἶπε—Γιατί τὸ ζητᾷς αὐτό, τέκνο μου; Κι' αὐτὸς ἀποκρίθηκε·

— Γιατί ἔχω ἐνηὰ χρόνια τώρα, πὺ ὅπως τὸ ξέρεις καλά, μένω στὸ κοινόβιο. Κι' ὅσο ἦτανε δυνατὸ στή μπόρεσή μου κι' ἐνήστεψα κι' ἔζησα μὲ ἐγκράτεια, κι' ἔζησα ἡσυχὰ καὶ μὲ φόβο Θεοῦ καὶ μὲ ὑποταγή. Καὶ τὸ ξέρω καλά, πῶς ὁ Πανάγαθος Θεὸς μοῦ ἐσυγχώρεσε τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μου. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως, κάθε ἡμέρα μοῦ παρουσιάζεται ἐμπρός μου ἓνα παιδί καὶ μοῦ λέει·

— «Γιατί μ' ἐσκότωσες;» Κι' αὐτὸ τὸ παιδί τὸ βλέπω. Γέροντά μου, καὶ στὸν ὕπνο μου καὶ στήν Ἐκκλησία πὺ πηγαίνω, καὶ στήν τραπεζαρία πὺ τρώω καὶ ὅλο μοῦ λέει τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια. Καὶ δὲν ἔλειψε οὔτε μιὰν ἡμέρα πὺ νὰ μὴν τὸ κάνη. Γι' αὐτό, Πατέρα μου, ἀποφάσισα νὰ παρουσιασθῶ στήν ἐξουσία, γιὰ νὰ τιμωρηθῶ μὲ θάνατο, γιὰ τὸ φονικὸ τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ».

Ἐπῆρε λοιπὸν τὰ ροῦχα του κι' ἔφυγεν ἀπὸ τὴν λαύρα καὶ πῆγε καὶ παρουσιάσθηκε στή Διόσπολη. Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἀποκεφάλισαν.

Ἡ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΦΟΙΝΙΚΟΣ ΤΟΥ ΗΣΥΧΑΣΤΗ

Ὁ ἀββᾶς Ἀγαθόνικος, ὁ ἡγούμενος στὸ κοινοβιακὸ καστέλλι τοῦ ὁσίου Πατέρα μας Σάβα, μᾶς διηγήθηκε.

— «Κάποτε κατέβηκα στή Ρουβά, γιατί εἶχα χρεία νὰ συναντήσω τὸν ἀββᾶ Ποιμένα, πὺ τὸν ἔλεγαν βοσκό. Τὸν εὗρήκα λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπα τὰ ὅσα εἶχα στὸ νοῦ μου. Ὅταν λοιπὸν ἐβράδυσσε μ' ἄφησε νὰ μείνω μέσα σὲ μιὰ σπηλιά. Ἦτανε δὲ χειμώνας κι' ἐκείνη τὴ νύκτα ἔπεσε μεγάλη παγωνιά καὶ μ' ἔπιασε τούρτουρο μεγάλο.

Ὅταν λοιπὸν ἐξημέρωσε καὶ ἦλθε καὶ μὲ βρῆκεν

ὁ Γέροντας καὶ μοῦ εἶπε— "Ε! πῶς τὰ πῆγες, παιδί μου; Καὶ τοῦ εἶπα— Συμπάθησέ με, Πατέρα μου. Κακὴ νύκταν ἐπέρασα ἀπὸ τὴν παγωνιά. Κι' αὐτὸς μ' ἀπάντησε:

—Φυσικὸ εἶναι αὐτό, τέκνο μου. Ἐγὼ δὲν ἐκρύωσα.

Κι' ἐγὼ παραξενεύθηκα πού τ' ἄκουσα· γιατί δὲν ἐφοροῦσε τίποτε. Καὶ τοῦ εἶπα— Συμπάθησέ με, Γέροντά μου, νὰ σ' ἐρωτήσω, πῶς δὲν ἐκρύωσες; Κι' αὐτὸς μ' ἀπάντησε.

—"Ἐνα λεοντάρι ἦλθε καὶ κοιμήθηκε δίπλα μου, κι' αὐτὸ μὲ ζέστανε. Καὶ ὅμως μάθε, ἀδελφέ μου, ὅτι τὸ ριζικό μου εἶναι νὰ μὲ φᾶνε τὰ θηρία. Καὶ τὸν ἠρώτησα— Γιατί; Κι' αὐτὸς μ' ἀπάντησε·

— Σὰν ἤμουνα στὴν πατρίδα μου, (ἦσαν δὲ καὶ οἱ δύο τους Γαλάτες), ἔβοσκα πρόβατα· κάποτε λοιπὸν ἀμέλησα κι' ἀφῆκα κάποιον ξένο διαβάτη νὰ τὸν φᾶνε τὰ σκυλιά μου· κι' ἐνῶ μποροῦσα νὰ τὸν σώσω, δὲν τῶκαμα, παρὰ τὸν παράτησα καὶ τὸν κατακοιμάτισα τὰ σκυλιά μου. Καὶ τὸ ξέρω τώρα, πῶς κι' ἐγὼ ἀπὸ τὸν ἴδιο θάνατο θὰ πάω.

Ἦστερα λοιπὸν ἀπὸ τρία χρόνια καταφαγώθη-
κεν ὁ Γέροντας ἐκεῖνος ἀπὸ τὰ θηρία, ὅπως τὸ εἶπε.

Μετάφραση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Ὁ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ δίδῃ ἀπαντή-
σεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητή-
ματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημε-
ρίου (ποιμαντικόν, λειτουργικόν κλπ.). Ἐπομένως οἱ εὐλα-
βέστατοι Ἐφημέριοι δύνανται νὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὸν
«Ἐφημέριον» ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαν-
τήσεις εἰς αὐτοὺς θὰ δίδωνται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλο-
γραφίας, εἴτε εἰς ἄλλην εἰδικὴν σελίδα.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

**ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΔΕΝ ΕΠΑΥΣΕ ΝΑ ΤΙΜΑ ΟΣΟ ΚΑΝΕΝΑ ΑΛΛΟ
ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΝ ΔΕΙΠΑΡΘΕΝΟ ΘΕΟΤΟΚΟ**

Τὸ πλῆθος τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Παναγίας

Ἡ μεγάλη θεομητορική ἐορτὴ δημιουργεῖ τὸν βαθύτερο καὶ ὑποβλητικώτερο ψυχικὸ συναγερμὸ τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ μὲ συντριβὴ καὶ δέος ἡ χριστιανικὴ σκέψις παραστέκει γονατισμένη γύρω ἀπὸ τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ χωρίου τῆς Γεθσημανῆς, ὅπου ἔχουν συναθροισθῆ οἱ ἀπόστολοι ἐκ περάτων γιὰ νὰ κηδέψουν τὸ σῶμα τῆς πανάχραντης Μητέρας τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴν τὴν μεγάλην ἡμέραν ἡ Παναγία γίνεται ἕνας ὀλόκληρος ἔσωτερικός μας κόσμος καὶ γεμᾶτοι συγκίνησι καὶ εὐλάβεια ἀγκαλιάζουμε τὴν θεὰ καὶ κεχαριτωμένη εἰς τὴν αἰωνιότητα μορφὴ τῆς. Καὶ σὰν ἕνα ὠραῖο φευγαλέο ὄραματισμὸ ἀντικρύζουμε τὴν μορφὴ αὐτῆ τῆς Ἀειπαρθένου θεοτόκου σὲ κάθε γωνία ἑλληνικῆς γῆς. Παντοῦ ἡ εὐλάβεια ἔχει ὑψώσει ἕνα ναὸ σὲ ἔνδειξι τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης στὴν Μητέρα τοῦ Λυτρωτοῦ. Καὶ κάθε ἕνας ἀπὸ τοὺς ναοὺς αὐτοὺς τῆς Παναγίας μᾶς φέρνει νοερῶς εὐλαβικοὺς προσκυνητὰς κοντὰ τῆς καὶ μᾶς κρατεῖ σὲ θεῖον ἐκστασιασμὸ στὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ δημιουργοῦν. Τὸ ἑλληνικὸ νησάκι ἔχει τὴν ἰδικὴν του Παναγία. Καὶ τὸ ἑλληνικὸ βουνὸ ἀνασαινεῖ μὲ τὴν μυροβόλο πνοὴ κάποιος ἐκκλησίτσας, ποὺ τιμᾶται μὲ τὸ ὄνομα τῆς πανάχραντης Παρθένου. Ἡ Μεγαλόχαρη, ἡ Γρηγοροῦσα, ἡ Ἑκατονταπυλιανή, ἡ Γκρεμνιάτισσα, ἡ Δεξιὰ, ἡ Γλυκοφυλοῦσα, ἡ Βλαχερνιώτισσα.. Καὶ κάθε μίαν ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες αὐτές, ὅπου δοξολογεῖται ἡ Παναγία, ἔχει καὶ τὴν ἰδικὴ τῆς ἱστορίαν τὴν δημιουργημένην στὸ πέρασμα τῶν χρόνων. Τὰ θαύματα τῆς κάθε Παναγίας, ποὺ κυρίως εἶναι ἡ μίαν Παναγία, ἡ τιμιωτέρα τῶν χερουβείμ καὶ ἔνδοξότερα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, ξυπνοῦν μέσα μας τὰ ὑποβλητικώτερα θρησκευτικὰ ρίγη καὶ ἡ σκέψις μας κατόπιν καλπάζοντας πετᾷ σὲ κάθε μίαν ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες μὲ τὴν ἱστορίαν, τὸν θρῦλο καὶ τὴν ζωντανὴ ὄπτασίαν τῆς τιμωμένης. Καὶ σταματᾷ γιὰ μίαν στιγμὴ ἡ σκέψις μας αὐτὴ μὲ εὐλαβικὰ διπλωμένα τὰ φτερά τῆς στὸ Βυζάντιο, γιὰ νὰ ἀναπολήσῃ καὶ προσευχηθῆ στὶς ἐκκλησίες τῆς Παναγίας. Ὑπέρμαχος στρατηγὸς τῆς πόλεως τοῦ Παμβασιλέως ἡ Παναγία εἶχεν ἀπὸ παλαιότερα χρόνια τὸ δικαίωμα τῆς τιμῆς καὶ τῆς εὐλαβείας. Ἡ Παναγία τῶν Βλαχερνῶν καὶ ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ ἐστάθησαν καὶ παραμένουν ἀκόμῃ σὲ δύο παλαιότερες βυζαντινὲς ἐκκλησίες. Προσευχήθηκαν αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου

κι' αντιμετώπισαν καταστροφές και περιπέτειες, από τις οποίες όμως κατώρθωσαν πάντα να διασώσουν την μορφή και τον βαθύτερο κόσμο τους τον ιστορικό, γιατί στάθηκε ακοίμητος σύμμαχος πάντοτε η υπέρμαχος Στρατηγός. Μικρό έκκλησάκι η Παναγία του Βεφᾶ με τον μεγάλο θρύλο της. Τον θρύλο ότι γύρω της έπεσε και έτάφη ο τελευταίος έστεμμένος αγωνιστής του Βυζαντίου, ο αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος ο Παλαιολόγος. 'Η Παναγία των Μογγολίων εκεί σ' ένα ύψωμα του Φαναριού, γειτονεύουσα με την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή—ή Μουχλιώτισσα—στέκει έρειπωμένη βέβαια κατόπιν κάποιας τελευταίας συμφοράς, ως η παλαιότερη βυζαντινή εκκλησία που έορτάζει την μεγάλην ημέραν της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Την διέσωσε η αγάπη όμογενοῦς αρχιτέκτονος προς την μητέρα του. 'Αρχιτέκτων του μεγάλου τεμένους του Σουλτάν Φατήχ έζήτησε από τον ίδιον σουλτάνον τον Πορθητήν να μη καταστραφή η εκκλησία, που ήταν η άδυναμία της αγαπημένης του μητέρας. Και η παράκλησις έγινε δεκτή.



'Η Παναγία του Πέραν—η πολυσύχναστη και άριστοκρατικώτερη εκκλησία της Πόλης—χρονολογούμενη από το 1805 χωρίς να έχει βέβαια βυζαντινή ιστορία έχει όμως δημιουργημένη μιὰ ιδική της ιστορία. 'Εοστάθη ανέπαφη όταν το 1870 μιὰ μεγάλη πυρκαϊά κατέστρεψε όλόκληρο σχεδόν το χριστιανικό Σταυροδρόμι—το Πέραν.Και την νύχτα της 6ης Σεπτεμβρίου του 1955 ένα θαύμα της Παναγίας διέσωσε την εκκλησία αυτή, μέσα στην γενική καταστροφή των ιερών προσκυνημάτων. Στο βάθος της Σταμπουλ η Παναγία η Γοργοεπήκοος των 'Εξ Μαρμάρων με την θαυματουργόν εικόνα της Θεοτόκου δέν έπαυσε να συγκεντρώνει τα πλήθη των προσκυνητών. Και υπήρξεν εποχή που η φήμη μεγάλων θαυμάτων της εικόνας αυτής είχε καταστήσει την εκκλησίαν των 'Εξ Μαρμάρων μιαν άλλη μικράν όρθόδοξον Λούρδην. 'Η γειτονική εκκλησία της Παναγίας του Βελιγραδίου έχει την ειδική της ιστορίαν. 'Ηταν η εποχή κατά την οποίαν ο Σουλτάνος Βαγιαζίτ ήθελε να πυκνοκατοικηθή η Πόλη. Γότε πολλοί έλληνες και σέρβοι μετηνάστευσαν από την Σερβίαν και έγκατεστάθηκαν με την υποστήριξι της τουρκικής κυβερνήσεως στο παλιό Βυζάντιο, όπου και άνηγέρθη η εκκλησία της Παναγίας του Βελιγραδίου. 'Ο Γαλατᾶς, η μεγάλη και πυκνοκατοικημένη κοινότης, είχε την εκκλησία της, την Παναγία την Καφατιανή. Πρόσφυγες από τον Καφά του Πόντου είχαν παλαιότερα έγκατασταθή εις τον Γαλατᾶ και είχαν άνεγείρει την 'Εκκλησίαν των, την Παναγία την Καφατιανή. Βραδύτερον η εκκλησία αυτή, μιὰ από τις τέσσαρες εκκλησίες του Γαλατᾶ, ένισχύθηκε

οικονομικά από την Μεγάλην του Γένους Σχολήν και ἔγινε ἡ ἐκκλησία τῆς Σχολῆς, ὅπως ἡ Καπνικαρέα περίπου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἡ λαίλαψ ὁμως τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς ὥθησε τὸν ἀσιάτην ἀποστάτην παπᾶ Εὐθύμην πρὸς κατάκτησιν τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς μετὰ τὴν κτηματικὴν τῆς περιουσίαν. Καὶ ἔμεινε ἀκλόνητη ἕκτοτε. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν ἐσεβάσθη ἡ ἀντιχριστιανικὴ θεομηνία τὴν θλιβερὴν νύχτα τοῦ Σεπτεμβρίου. Παλαιὰ καὶ ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῆς Σούδας ἐκεῖ εἰς τὸ Ἐγρὴ καπὰ παρὰ τὴν ἱστορικὴν Χαρσιὰν Πύλην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀμυνομένην βασιλεύουσαν στίφη κακτητῶν κατὰ τὴν νύχτα τῆς Ἀλώσεως. Ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας αὐτῆς τοῦ Ἐγρὴ καποῦ μετὰ τὸ νεκροταφεῖο, ποῦ ἐθάπτοντο καὶ πολλοὶ ἀρχιερεῖς, δισώθη ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 1902 ποῦ κατέστρεψε ὁλόκληρο τὸ προάστειο τὸ κατοικημένο ἰδίως ἀπὸ χριστιανούς. Μετεβλήθη ὁμως σὲ ἐρείπια ἀπὸ τὴν τελευταίαν καταστροφὴν. Ἐχει καὶ ἡ Πόλη τὴν Παναγίαν τὴν Εὐαγγελίστρια. Σύγχρονη μεγαλόπρεπη ἐκκλησία μετὰ ὑψηλὰ καμπαναριά καὶ μετὰ τροῦλλους. Ἐκεῖ στοὺς πρόποδας τῆς χριστιανικῆς συνοικίας τῶν Ταταούλων ἡ Εὐαγγελίστρια δὲν ἔπαυσε νὰ συγκεντρῶνῃ μεγάλο κόσμον προσκυνητῶν. Παλῆα ἐκκλησία καὶ ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου στὸ Μπαλίκ σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν. Ὁ Βόσπορος καὶ τὰ Πριγκιπόνησα ἔχουν τὶς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας. Χτισμένη κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἀνάμεσα σὲ πυκνὰς κουμαριὰς ἡ Παναγία ἡ Κουμαριώτισσα στὸ Νεοχώρι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Βοσπόρου. Ἡ Πρίγκηπος ἔχει τὴν Παναγίαν τῆς καὶ ἐκεῖ ποῦ ὑψῶντο ἄλλοτε ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης κατὰ τὴν Θεολογικὴν ὑπάρχει ἡ Παναγία ἡ Καμαρωτίσσα ποῦ ἔπαυσε νὰ εἶναι προσκύνημα χριστιανικὸ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ μετετράπη σὲ Τουρκικὴ Ναυτικὴ Σχολή.

Ἔτσι ἡ Πόλη, τὸ παλῆον καὶ τὸ σύγχρονον Βυζάντιον, ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ἔπαυσε νὰ ἀποτελῆ τὸ χριστιανικὸ κέντρο ποῦ τιμᾷ τὴν Ἀειπάρθενον Παναγίαν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ὀρθόδοξον χριστιανικὴν πόλιν. Γιατὶ ἡ ψυχὴ τῆς Πόλης δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι συνδεδεμένη στενὰ μετὰ μιὰ ἱστορίαν, ποῦ ἡ ἀκτινοβολία τῆς ἔχει τὴν πηγὴν τῆς ἀπὸ τὴν μορφὴν τῆς Παναγίας προστάτιδος τῆς. Μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν κάθε ἐκκλησίας, ποῦ τιμᾶται μετὰ τὴν μνήμην τῆς Παναγίας, ἀντηχεῖ πάντα ἓνας ἑλαφρὸς ψίθυρος καὶ σὰν μιὰ ὑποβλητικὴ πνοὴ ὁ εὐχαριστήριος ὕμνος καὶ ἡ δοξολογία πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν:

Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ τὰ νικητήρια,
ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια..

ΒΑΣΙΛ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΟΙ ΠΑΝΑΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Κάθε φορά πού στο γύρισμα τοῦ χρόνου τίς βαρειές καθημερινές τίς διαδέχεται μιὰ μεγάλη γιορτή τῆς ὀρθοδοξίας, πίσω ἀπό τή σεπτή μορφή τοῦ ἁγίου ἢ τῆς ἁγίας πού ἑορτάζουμε, θά προβάλλῃ σεμνή καί ταπεινή ἢ ἐξαγιασμένη μορφή τοῦ μεγάλου μας διηγηματογράφου Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη. Θά δοῦμε τὸν Παπαδιαμάντη ἰδανικὸ κάτοικο τοῦ νησιοῦ του, τῆς ἀγαπημένης πατρίδος του, τῆς Σκιάθου, θά τὸν παρακολουθήσουμε νὰ τριγυρίζῃ μόνος του στὶς ἐξοχές, στὶς γραφικὲς κοιλάδες τοῦ νησιοῦ, στὶς ράχες καί τ' ἀκρωτήρια μὲ τ' ἀμέτρητα ξωκκλήσια. Εἶναι ὁ πιστὸς ἀκόλουθος ὄλων τῶν λειτουργῶν καί τῶν τελετῶν τῆς ἐκκλησίας μας. Δὲν ἀφήνει καμμιά. Μέσα στὴν δροσιά τῶν ἔρημοκκλησιῶν πού μοσκοβολᾷ τὸ λιβάνι καί μυρίζουν τὰ κεριά, ὁ Παπαδιαμάντης βρίσκει ἀτμόσφαιρα πού τοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὸ Θεό. Στέκεται ἐκεῖ μπροστὰ στὶς εἰκόνες τῶν ἁγίων καί τῆς Παναγίας, μπροστὰ στοῦ Χριστοῦ καί τοὺς ἀποστόλους του, ἀτενίζει ἐκστατικὰ τίς σεπτὲς μορφές τους καί ψιθυρίζει ὅλα τὰ τροπάρια, τὰ ἀπολυτίκια καί τίς προσευχὲς τῆς Βυζαντινῆς ἐκκλησίας. Ὅλα τὰ ξέρει ἀπὸ μικρός, ἀποτελοῦν τὴν εὐδαιμονία του, εἶναι τὰ λόγια καί οἱ σκοποὶ πού εὐφραίνουν τὴν ψυχὴ του καί τοῦ δίνουν τὴ γαλήνη καί τὴν ὑπέρτατη πνευματικὴ λύτρωση. Καί μ' αὐτὴ τὴ θρησκευτικὴ διάθεσι, μ' αὐτὴ τὴν ἐκστατικὴν ψυχὴ, μ' αὐτὰ τὰ λόγια, γράφει ἔπειτα καί τὰ διηγήματά του. Αὐτὰ τὰ διηγήματα, πού δὲν ἔχουν τὰ ὅμοιά τους σὲ καμμιά λογοτεχνία ξένη. Μήτε καί στὴ δική μας—ἂν ἐξαιρέσουμε μερικὰ διηγήματα τοῦ Ἀλεξάνδρου Μωραϊτίδη. Ἅγιοι καί ὄσιοι τῆς ἐκκλησίας μας καί ἀπλοὶ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ἱερωμένοι ψαράδες καί χωρικοί, ἀποτελοῦν τὸ λαὸ τῶν διηγημάτων του. Δὲν ὑπάρχει διήγημα τοῦ Παπαδιαμάντη, πού νὰ μὴ γίνεταί σὲ κάποιο ἔρημοκκλησίον μιὰ λειτουργία, πού νὰ μὴ ἀναφέρεται ἓνας ἅγιος, πού νὰ μὴ σκιαγραφῆται ἓνας ἱερωμένος, καλόγερος ἢ παπάς. Κι' αὐτὸ, γιὰτὶ ὁ λαὸς μας εἶναι βαθύτατα πιστός, κι' ἔτσι ὁ Παπαδιαμάντης, πού ἄντλησε ἀπὸ τὸ λαὸ τὰ στοιχεῖα τῆς τέχνης του, ζωγράφισε καί ὕμνησε κατασκευτικὰ αὐτὴ τὴν πλευρὰ τοῦ θρησκευομένου λαοῦ.

Ἦταν ὁ ἴδιος ἓνας βαθύτατα θρησκὸς ἄνθρωπος. Δὲν ἦταν ἀπλῶς ἐπιηρεασμένος ἀπὸ τὰ γραφικὰ ἔθιμα τῆς θρησκείας μας ὅπως εἶναι οἱ ἄλλοι μας λογοτέχνες. Ἔνοιωθε τὴν ἀνάγκη νὰ καταφεύγη στὸ Θεό, στὸν Χριστό, στὴν Παναγία, στοὺς Ἁγίους, καὶ ν' ἀπευθύνεται σ' αὐτοὺς μὲ δικά του λόγια. Γι' αὐτὸ καὶ στὰ χειρόγραφα του, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ διηγήματά του, βρέθηκαν καὶ μερικὰ ποιήματα ἀφιερωμένα στὴν Παναγία. Μολονότι ὁ Παπαδιαμάντης δὲν ἦταν ἔμπειρος δουλεπὴς τοῦ στίχου, συχνὰ αἰσθανόταν τὴν ἀνάγκη νὰ ντύνη μὲ στίχους τὰ θρησκευτικὰ του συναισθήματα, ποὺ ἀνάβρυσαν ἀπὸ μέσα του σὰν τὰ κρῦα νερὰ τῶν πηγῶν τοῦ νησιοῦ του.

Ἄς δοῦμε μερικὰ ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Παπαδιαμάντη, ποὺ ἀπευθύνονται στὴν Παναγία, καὶ ποὺ ἀσφαλῶς θὰ τὰ εἶχε γράψει γιὰ νὰ τὰ ψέλνῃ ὁ ἴδιος, ἔτσι καθὼς εἶναι χυμένα σὲ μιὰ ἐλεύθερη στιχουργία. Ὅπως ξέρομε, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει δώσει πολλὰς μορφὰς στὴ μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἔκτισε ἀμέτρητες ἐκκλησιές, ποὺ κάθε μιὰ ἔχει καὶ ἀπὸ ἓνα ξεχωριστὸ ὄνομα. Ἀπ' αὐτὰς τίς τόσο χαριτωμένα «Λαϊκὰς Παναγίες», εἶναι ἐμπνευσμένα καὶ τὰ ποιήματα τοῦ Παπαδιαμάντη. Ἐνα ἀπ' αὐτά, εἶναι ἀφιερωμένο στὴν «Παναγία τὴν Κουνίστρα». Καὶ νὰ πῶς ὁ Παπαδιαμάντης, ἐξυμνῶντας τὴν «Παναγία τὴν Κουνίστρα» μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ τὴν σημασία, τὴν καταγωγή νὰ ποῦμε, αὐτῆς τῆς ἐπωνυμίας: Λέει:

«Εἰς ὅλη τὴν Χριστιανωσύνη μιὰ εἶναι μόνη Παναγία ἀγνή κόρη παιδίσκη, ἄσμα τῶν ἀσμάτων, χωρὶς Χριστόν, Θεῖο παιδί στὰ χέρια, καὶ τρεφομένη μὲ ἀγγέλων ἄρτον.

Ἐσὺ σαι ἡ μόνη Παναγία Κουνίστρα, ποὺ ἐφανερώθηκες στῆς Σκιάθου τὸ νησί, εἰς δένδρον πεύκου ἐπάνω καθημένη, καὶ αἰωρουμένη εἰς τερπνὴν αἰώρα, ὅπως οἱ κορασίδες συνηθίζουν.

Ἐφανερώθης, κι' ὄλος ὁ λαὸς μετὰ θυμιαμάτων καὶ λαμπάδων ἐν Θεῖα λιτανεία σὲ προέπεμψε κι' ἐσήκωσε ὠραῖον λευκὸν ναόν, ποὺ μὲ πιατάκια ἑλληνικὰ σοῦ ἐστόλισε.

Κι' ὄλος ὁ ἥλιος ἔλαμψε εἰς τὸν ναόν σου καὶ φῶς τὸν πλημμυροῦσε, γαργαῶδες, ὅλα τ' ἀστέρια ἐφεγγοβολοῦσαν, καὶ ἡ σελήνη ἐχάϊδευε γλυκὰ τ' ἀπλᾶ τῆς ἐκκλησίας σου καντηλάκια.

Κι' εἶδες, ἡ κόρη, τοῦ λαοῦ τὴν πίστιν, εἶδες καὶ τὴν πτωχείαν κι' εὐσπλαχνισθῆς, ὅπως τὸ πάλαι εἶχε σπλαγχνισθῆ ὁ Υἱός

Σου τούς προγόνους τοῦ ἰδίου τοῦ λαοῦ, ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.

Κι' ἄρχισες νὰ γιαιτρεύης τούς ἀρρώστους καὶ νὰ γιαιτρεύης τούς δαιμονισμένους πού ἤρχετο ὄρα κι' εἰς τούς τοίχους ἐκτυπῶντο μὲ φοβερὸν συγκλονισμόν, κι' ἄρχισες, Θεῖα, νὰ θαυματουργῆς.

Κι' ἡ χάρη σου ἐξαπλώθηκε ὡς τὰ πέρατα τοῦ εἰρηνικοῦ νησιοῦ τῆς Σκιάθου, ὦ Παναγία μου, κόρη Πάναγνη, καλή, κι' ἴσως νὰ φτάση ὡς ἐμένα καὶ ν' ἀπλώσῃ γαλήνη στὴν ψυχὴ μου τὴν ἀμαρτωλὴ!».

Ἄν αὐτὸς ὁ ἀναμάρτητος, ὁ ἀπλός, ὁ λιτὸς ἄνθρωπος ὁ Παπαδιαμάντης πού πέρασε ὅλη του τὴ ζωὴ στὴ Σκιάθο ψέλνοντας θρησκευτικὰ τροπάρια, ἂν αὐτὸς ἔνοιωθε τὴν ψυχὴ του ἀμαρτωλὴ καὶ παρακαλοῦσε τὴν Παναγιά τοῦ νησιοῦ του νὰ τοῦ δώσῃ τὴ γαλήνη, τί νὰ ποῦμε ἐμεῖς στὴν Παναγία τῆς Σκιάθου πού ἐφανερῶθη «εἰς δένδρον πεύκου ἐπάνω καθημένη καὶ αἰωρουμένη εἰς τερπνὴν αἰώρα ὅπως οἱ κορασίδες συνηθίζουν». Εἶναι τόσο χαριτωμένη αὐτὴ ἡ λαϊκὴ σύλληψη, καὶ τόσο ἑλληνικὴ μᾶς παρουσιάζει τὴ μητέρα τοῦ Χριστοῦ! Ἄλλὰ νὰ καὶ μιὰ ἄλλη ὑπέροχη εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου πού μᾶς δίνει ὁ Παπαδιαμάντης σ' ἓνα ἄλλο του ποίημα, ἀφιερωμένο στὴν Παναγιά τὴν Κεχριά.

«Γλυκειὰ παρθέν' ἀξίωσέ με νάρθω καὶ πάλι στὸ ναό σου ὅπου φυᾶ γλυκὰ ἢ αὔρα στὰ πλατάνια τὰ θεόρατα κάτω στὸ ρέμμα, πού ἡ πηγὴ κελαρύζει κι' ἐπάνω θροῖζει ἢ αὔρα μαλακά.

Στὰ νεαῆμερα τ' ἀγαπημένα τῆς δοξασμένης μεταστάσεώς σου ἤθελα νᾶμαι νὰ ψάλω τὸ «Πεποικιλμένη» στὸ πανηγῦρι τὸ σεμνόν.

Νὰ βλέπω, νὰ θαυμάζω τὴ μορφή σου μὲ τὰ ματάκια τὰ κλειστά, μὲ τὰ χεράκια σταυρωμένα, κι' ὁ Υἱός Σου νὰ κρατῆ τὴν ἄμωμη ψυχὴ Σου ὡς τρυγόνα, στὰ χεράκια».

Τὶ κατανυκτικὴ τρυφερότης καὶ πόση εὐφροσύνη ἀναδίδεται ἀπ' αὐτὴν τὴν εἰκόνα πού μᾶς παρουσιάζει τὴ Θεοτόκο στὸ σχῆμα τοῦ θανάτου-τοῦ Χριστιανικοῦ θανάτου πού δὲν εἶναι θάνατος, ἀλλὰ ζωὴ, πού δὲν εἶναι τέλος ἀλλὰ ἀρχή, τοῦ χριστιανικοῦ θανάτου πού εἶναι ἡ στιγμὴ τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴ σάρκα, τοῦ φθαρτοῦ καὶ τοῦ προσωρινοῦ ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ τὸ αἰώνιο. Γι' αὐτὸ ἡ «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» δὲν εἶναι ἐορτὴ πένθους,

έορτή θλιβερή, αλλά φωτεινή έορτή, ώρα χαράς, ώρα, που αρχίζει ή ζωή τής ψυχής μας, ώρα για να την τραγουδήϊ εύφρόσυνα κάθε χριστιανική συνείδηση, όπως την τραγούδησε ό Παπαδιαμάντης σ' ένα άλλο του ποίημα αφιερωμένο σε μιὰ εκκλησιὰ τής Παναγίας χτισμένη μέσα σ' ένα ρέμμα, δίπλα στη θάλασσα, ανάμεσα σε βράχια.

«Πηγή μου ζωηφόρος που δροσίζεις με τὸ βαθύ ποτάμι, με τὸ νάμα σου τόσες ψυχές και μένα τὴν ψυχή μου! Ὁ κρότος τῶν νερῶν σου μέσ' στὰ ρέμματα κι' ανάμεσα στους βράχους, στὰ βουνά, και ἔως κάτω, ἔως τὸ κύμα τής θάλασσας, ὁ ρόχθος τῶν ὑδάτων σου ἀκούεται, και εἶσαι σύ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ, κι' ἀκόμα τ' ἁγιασμένο σκῆνωμα, που εύφραίνονται τὰ ρεύματα κυλῶντος ποταμοῦ.

Εἶναι μικρό, φτωχὸ τὸ εκκλησάκι σου, μὰ ἡ χάρι σου εἶναι ἀπειρη κι' ἀτέλειωτη, ἀτέλειωτη ὡς τὸ ρεῦμα τής πηγῆς σου, που χύνεται και χάνεται, κι' ἀπὸ κοντά, ἀθύρμβα, παράδοξα τὸ ρεῦμα σου πληθύνεται.

Εἶθε και στήν καρδιά μου που ἔχει στραγγιχτή, νὰ δώση ζωή και δύναμη ἡ χάρις σου.

Ἄν εἶναι ξεχασμένη κι' ἔρημη, ὅμως στὸ βράχο ἡ Ἐκκλησιὰ σου εἶναι στημένη, κι' αὐτὸς ὁ βράχος μου φαίνεται πὼς εἶναι κτισμένος ἀπ' τὰ χέρια και τὸ αἷμα σου. «Και πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτοῦ».

Αὐτὲς εἶναι οἱ ἀγνές, οἱ μυστικές εκκλησιές, οἱ φωληές τής θείας χάρις, αὐτὰ τὰ ἔρημοκκλήσια τὰ χτισμένα με κόπους και μόχθους ἀπὸ τὴν ψυχή και τὴ στέρηση τοῦ λαοῦ στις ἀπόμακρες τοποθεσίες, στις ρεμματιές και στὰ βράχια τής Ἑλλάδας, οἱ ριζωμένες στη γῆ μας, οἱ πλαισιωμένες ἀπὸ τὴν ὁμορφιά και τὴν εύλογία τής φύσεως. Κι' αὐτὲς τῆς εκκλησοῦλης ὕμνησε και ἀπηθανάτισε ἡ χριστιανική μουσα τοῦ Παπαδιαμάντη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχ. ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησιὰ», «Θεολογία» και «Ἐφημέριος», ὅπως σημειῶσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τής ἀποστολῆς.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Αυτή, με λίγα λόγια, είναι η λειτουργική έκφραση και η λαμπριάτικη παράδοση του νησιού μου, που την ξανάζησα έφέτος με βαθύτατή μου συγκίνηση. Σάν ένα βιβλίο παλιό και λαμπρότατον ανείχθηκε μπροστά μου όλη η άθωα παιδιάτικη ζωή μου τότε που η χρυσή μου μαννούλα μάς έπαιρνε κάθε βράδυ από το χέρι και πριν κοιμηθούμε μάς έβαζε και τὰ τέσσαρα αδελφάνια μου να κάνουμε την προσευχή μας μπροστά στο οικογενειακό μας εικονοστάσι. Σήμερα αάπομείναμε πλέον δύο και ποιός ξέρει, τί γράφει και για μάς τής Μοίρας τὸ βιβλίο ποιός πρώτος θε να πάη στ' ἀνήλια μέρη», όπως λέει ο Μαρκοράς. Πάντως ο βασιλικός αυτός πλοῦτος και Θεσαυρός τῶν αγίων παιδικῶν μου ἀναμνήσεων, που τὸν ἀνέσυρεν ἀπὸ τὸ βυθὸ τῶν περασμένων η Πασχαλινὴ ζωὴ τοῦ νησιού μου, ὁμολογῶ πὼς μοῦ ἐγένηκε ἡ βαθύτερη χαρὰ και συγκίνηση, που ἔδοκίμασα ἀπὸ πολὺν, πάρα πολὺν, καιρό.

Ἐκεῖ κάτω στὰ δροσόλουστα νησάκια μας ἀνθίξει ἀκόμη και μοσχοβολᾷ, μ' ὅλη της τὴν ἀσύγκριτη ὁμορφιά, ἡ Ἑλληνοχριστιανική μας Παράδοση. Κι' ἀναρωτιέμαι, με θλίψη. Πότε, ὦ! πότε ἐπὶ τέλους, θα τὸ νοιώσωμε καλὰ και θα τὸ συλλάβωμε σ' ὄλο του τὸ βάθος τὸ ἀνέκφραστο μεγαλεῖο και νόημά της και τὴν Ἐθνοπλάστρα της δύναμη; Πότε θ' ἀνοιξομε τὰ κοντόφωτα, σάν τοὺς τυφλοπόντικες, μάτια μας και θα ἰδοῦμε, πὰς χάρις σ' αὐτὴν και μόνον σταθήκαμε σάν Ἐθνος στὰ πόδια μας και ξαναγίναμεν ἐλεύθερος λαός; Μέσα στὴν Παράδοσιν αὐτὴ ζῆ και πάλλεται και σκιρτᾷ ὁ Ἐθνισμός και ὁ Χριστιανισμός μας, ὀλοζώντανος και μ' ὅλη του τὴ θαυματουργικὴ δύναμη. Αὐτὴ ἐστάθηκε στὰ δίσεκτα χρόνια μας τὸ ἀπαραβίαστον ἄσυλο τῆς Ἐθνικῆς μας ζωῆς. Κι' αὐτὴ ἡ ὀλόφλογη τρισαγία Ἐστία, που ἐθέρμανε κι' ἐπύρωσε τὴν ψυχὴ μας και τὰ μαργωμένα μας, ἀπὸ τὴ σκλαβιά, κορμιά. Κι' ἀπὸ τὴν Ἑλληνοχριστιανική μας αὐτὴν Παράδοσιν ἐξεπήγασαν ὅλοι οἱ ὑπέροχοι ἡρωῖσμοι κι' ὅλες οἱ ἐξαισιες πνευματικῆς ἀνθήσεις τῆς Φυλῆς μας.

Τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ὅταν ἐδέχθηκε τὸ λυτρωτικὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ, κατώρθωσε να γιομίσῃ τὴ Θερησκευτικὴ μας ζωὴ, μ' ὅλα τὰ σχήματα και μ' ὅλα τὰ χρώματα και τ' ἀρώματα τοῦ Καλοῦ και τοῦ Ὁραίου. Ἐδραματοποίησε στὴν ἀγία λειτουργία τὴ ζωὴ τοῦ Θείου μας Λυτρωτῆ. Κι' ἔτσι, μέσα στὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας ξανάζησε τὸ ἀρχαῖο δράμα και κατὰ κάποιον ἀκόμη τρόπο τ' ἀρχαῖα Ἀνθεστήρια και ξαναπῆρεν ἡ

ζωή τὴν αἰσιόδοξην ὕψη τῆς καὶ τῆ γοητευτικῆ τῆς ἔκφραση. Τὸ νερό, ὅπως στὸ γάμο τοῦ Κανᾶ, ξαναγίνηκε γλυκόπιστο κρασί· καὶ οἱ ἀναμμένοι θύρσοι τοῦ Διονύσου ἱερώτατες λαμπαδηφορίες καὶ λιτανεύσεις μέσα στὴ νύκτα. Καὶ οἱ θαλοὶ τῆς ἑλληᾶς δάφνες καὶ μυρσίνες καὶ λεμονόφυλλα, πού μ' αὐτὰ ράινομε καὶ στολίζομε τίς Ἐκκλησίες μας στὰ διάφορα γραφικώτατα πανηγύρια μας...

Τῆ μεγάλην ὁμως καὶ Ἐθνοπλάστραν αὐτὴ δύναμη τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς μας παράδοσης τὴν ξεχνοῦμεν—ἀλλοίμονό μας — ἐμεῖς σήμερα. Καί, μὲ γουρλωμένα τὰ μάτια μας, βλέπομε τὴ ζωὴ μέσα ἀπὸ ξενοφερμένα πρίσματα. Καὶ ἡ ξενομανία μας καὶ Δυτικοπληξία μας αὐτὴ μᾶς ἔχει κάνει ν' ἀπαρνιοῦμαστε καθεστὶ τὸ δικό μας καὶ νὰ κουβαλοῦμε στὸν τόπο μας κάθε ἄχαρη ξενικὴ συνήθεια, πού κάνει τὴ ζωὴ μας ἀχρωμη καὶ ἄοσμη καὶ χωρὶς κανένα βαθύτερο νόημα.

Ἔτσι, ἀντὶ νὰ συνεχίζομε στὴν οἰκογενειακῆ μας ζωὴ τίς τίμιες παραδόσεις μας καὶ τ' ἀγιώτατα καὶ ὠραιότατα ἔθιμά μας, ὅταν ἔλθῃ σήμερα ἡ Πασχαλιά, μόνη μας λαχτάρα εἶναι, νὰ κλείσωμε τὰ σπιτικά μας καὶ —πατεῖς με, πατῶ σε—νὰ πᾶμε ταξίδι, μακρὰ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακῆ μας ἐστία· γιατί ἔτσι τὸ κάνουν οἱ Εὐρωπαῖοι.....

*

Ὁ κομμουνισμὸς ὁμως τὴν ξέρει πάρα πολὺ καλὰ τὴν ἀκαταμάχητην Ἐθνοπλάστρα δύναμη τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς μας αὐτῆς ζωῆς καὶ παράδοσης. Καὶ γι' αὐτό, ὅταν ζήτησε νὰ καταφέρει θανάσιμο κτύπημα κατὰ τῆς Ἐθνικῆς μας συνείδησης καὶ ὑπόστασης, τὴν ἀγία μας Ἐκκλησία ἐκτύπησε μὲ παθηασμένη λύσσα· καὶ τοὺς σεμνοὺς λειτουργοὺς τῆς ἔσφαξε, σὰν Πασχαλιὰτικα ἀρνιά.

Γιατὶ ἐσκέφθηκε — πολὺ λογικὰ — πὼς ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία εἶναι τὸ θεμέλιο τοῦ Ἐθνισμοῦ μας καὶ τὸ ἰδεολογικὸ βᾶθρο τῆς Φυλῆς μας. Καὶ πὼς αὐτὴ μᾶς ἔδωκε πάντα τὰ φτερά γιὰ ν' ἀνεβοῦμε, Θεοεἰκελοὶ, ὡς στὶς ὑψηλότερες κορφὰς τοῦ ἀνθρώπινου πολιτισμοῦ. Κατανοοῦσε καὶ ἤξερε, πὼς ὁ διαμαντένιος κρίκος τῆς ἱστορικῆς μας πορείας καὶ συνοχῆς εἶναι ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ μας αὐτὴ Παράδοση. Καὶ ὅτι ἡ κοινότητα τῆς πίστεως μας καὶ τῶν ἑθίμων μας, μαζὶ μὲ τὴν κοινὴ μας γλῶσσα, ἐκφράζουν τὴν Ἐθνικὴ μας φυσιογνωμία· πού αὐτὴν ἐζητοῦσε ν' ἀλλοιώσῃ καὶ νὰ παραμορφώσῃ...

*

Πολυσέβαστος Ἱεράρχης καὶ πολύτιμος φίλος, ὁ Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος, πού μὲ τὴ θαυμαστὴ του σοφία καὶ τὴν

ἀγωνιστική του Ὁρθόδοξη διάθεση ἀποτελεῖ κόσμημα τῆς Ἐκκλησίας μας, μοῦ διηγήθηκε τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικώτατο, γιὰ τὴν Ἐθνοποιοὺ δύναμη τῆς Λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας.

— Τὸν καιρὸ τῆς φρικτῆς Κατοχῆς, μοῦ εἶπε κάποτε, πού ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά οἱ ὤμοι καὶ ἀπαίσιοι κατακτητῆς μας ἐτρομοκρατοῦσαν, με τὴν βία καὶ με τὴν πείνα, τὸ νησί· κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος φαυλόβιοι — ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ — τροικοκράτες, κόνοντας δῆθεν ἀντίσταση, ἔστηναν παντοῦ ἐνέδρες σκοτεινές κι' ἐσκόρπιζαν, με νάρκες καὶ με παγίδες, τὸ θάνατο· μιὰ Λαμπρή, θέλοντας νὰ τονώσω τὸ συναίσθημα τοῦ ποιμνίου μου καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀνάστασης τῆς Ἑλλάδος μας, ἐπῆρα μέρος στὸν Ἐσπερινὸ τῆς Ἀγάπης.

Ἐφόρεσα λοιπὸν τὰ λαμπρότερα ἄμφιά μου πού μοῦ εἶχε χαρίσει ὁ μεγάλος Ἐθνάρχης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μας Ἰωακείμ ὁ Γ', κι' ἐχοροστάτησα ὁ ἴδιος στὸ Μητροπολιτικὸ ναὸ πού ἦτανε κατὰμεστος ἀπὸ τὸν κόσμον κι' ἀπὸ πολλοὺς ξένους στρατιωτικούς, κι' ἓνας χορὸς τριάντα προσώπων ἔψαλλε τὸ «Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέδεικται....».

Ὅταν λοιπὸν ἐπρόβαλα στὴν ὠραία Πύλην κι' ἄρχισα ὁ ἴδιος νὰ ψάλλω ἐνθουσιαστικά «Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθῆτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πάντες οἱ μισοῦντες αὐτόν», ἓνα ρίγος ἅγιον καὶ μιὰ βαθύτατη συγκίνηση ἐκυρίευσεν ὅλο τὸ Ἐκκλησίασμα. Καὶ ἡ συγκίνηση αὐτὴ ἔφθασε σὲ ἀληθινὸ παραλήρημα, ὅταν ἐπροχώρησα στὸ δεῦτερον στίχο· «Ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν· καὶ ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου τῆς Γῆς».

Κι' ὅταν ἔψαλλα καὶ τὸν τρίτον στίχο· «Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου Θεοῦ καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν», ἐξέσπασε πλέον ὅλο τὸ Ἐκκλησίασμα σὲ μιὰν ἀληθινὴ φρενίτιδα κι' ὅλοι μαζί ἐξανάψαλλαν τὸ τροπάρι.

Οἱ ξένοι κατακτητῆς στρατιῶτες, πού παρευρίσκονταν στὸ ναὸ ἐσάστισαν καὶ τάχασαν κυριολεκτικῶς ἐμπρὸς στὸ θέαμα αὐτό· ἀλλὰ καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ εἰποῦνε τίποτα· ἐνῶ ὁ κόσμος ἔφυγεν ἀπὸ τὸν ἅγιον ναὸ, με δακρύβρεχτα μάτια, ἀλλὰ καὶ με ἀναφτερωμένη τὴν ἐλπίδα, ἡ καλύτερα με τὴν βεβαιότητα, πὼς ἔρχεται ἡ ἡμέρα τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀνάστασης. Καὶ μοῦ προσέθεσεν ὁ σοφὸς Ἱεράρχης μας — εἶναι λοιπὸν ἢ δὲν εἶναι ἀστείρευτη πηγὴ δύναμης καὶ εὐλογίας τοῦ Θεοῦ ἢ Ἑλληνοχριστιανικὴ μας Παράδοση καὶ ἡ Λειτουργικὴ ζωὴ τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας;

*

Ἡ παράδοση αὐτὴ ζῆ ζωντανότερη ἐπάνω στὰ νησιά μας, πού ἡ ζωὴ ἐκεῖ ἔχει τὴ γαλήνη, τὸ φῶς καὶ τὸ ρυθμὸ τοῦ Παρα-

δείσου. Ὁ Ἥλιος ἐκεῖ λάμπει πῶς φωτεινός, καὶ οἱ ἀκτῖνες του φιλοῦν, μὲ ἀληθινὴ περιπάθεια, τὴν κρουστή τους γῆ. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ λάμψη τους εἶναι γλυκύτερη· καὶ οἱ σκιές πού σχηματίζουν πῶς τρυφερές· καὶ ἡ ὁμορφιά τους σκλαβώνει τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου πού θὰ τὰ γνωρίσῃ.

Μιά βραδυὰ θυμοῦμαι στὴ Σίφνο — μόλις εἶχε βγῆ τὸ φεγγάρι — ἐγύριζα στὰ στενοσόκακά της. Καὶ εἶδα—δὲν ἦταν, ὄχι, ὄνειρο—κάποιες ἄσπρες σκιές νὰ γλυτροῦνε γύρω μου· κι' ἀκούα γύρω μου φτεροκοπήματα ἀπαλά, σὰν νὰ παίζανε κρυφτούλι στοὺς πεντακάθαρους δρομάκους τῆς πνεύματα λειτουργικά καὶ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅπως οἱ δροσεροὶ ἄνεμοι, πού πάντα πνέουσι καὶ ἀλητεύουσι ἐπάνω ἀπὸ τὴ γῆ της, ἐκινούσαν, μὲ τὸ φύσημά τους, τὰ σχοινιά ἀπὸ τὶς καμπάνες κι' ἐκτυποῦσαν — πότε πότε — μυστικά κι' ὅλο γλύκα μέσα στὴν ἀστρόφωτη νύχτα.

Ἄλλες φορές, ἀγαπημένο μου νησί, ἐστάθηκα σὰν ἐκστατικὸς ἐμπρὸς σὲ κάποια ἀρωματῆ κι' ὀλοκάθαρη αὐλὴ κάποιου χιονάτου σπιτιοῦ σου, κι' εὐχθήθηκα, μ' ὅλη μου τὴν ψυχὴ, ἔτσι, σὰν τοὺς ἴσιους καὶ κάτασπρους ἀρώμας τῆς αὐλῆς του, ἔτσι νᾶναι καὶ κάθε πράξη τῆς ζωῆς μου. Κι' ὅπως καταμεσῆς τους ἀνθίζουσι πολὺάσπρες μαργαρίτες, καὶ τὶς κάνουν νὰ μοιάζουσι σὰν ἀναβρυτήρια φωτός, παρόμοια νάνθιζῃ καὶ ὁ στοχασμὸς μου.

Φύλαξε, νησί μου ἀγαπημένο, τὴν ἀγία σου Παράδοση. Γιατί, ὅταν θάλλῃ κάποτες ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου μας καὶ οἱ Ἄγγελοι, μὲ τὶς πελώριες σάλπιγγές τους θὰ σαλπείσουσι ἀπὸ τὰ οὐράνια τὴν παγκόσμιον Ἀνάσταση, ἡ ζωὴ ἐδῶ στὴ Γῆ μας θάχῃ τότε τὴν ὁμορφιά καὶ τὸν ἅγιον ρυθμὸ, πού ἔχει σήμερα ἡ ζωὴ σου, καθοδηγημένη ἀπὸ τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴ μας Παράδοση.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

«Ἐν τῇ Γεννήσει, τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας· ἐν τῇ Κοιμήσει, τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες Θεοτόκε· μετέστης πρὸς τὴν ζωὴν, Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σοαῖς λυτρομένη, ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

«Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον Θεοτόκον, καὶ προστασίας ἀμετάθετον ἐλπίδα, τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν· ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα, πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν, ὃ μήτραν οἰκήσας ἀειπάρθενον».

(Ἀπολυτίκιον καὶ Κοντάκιον τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου).

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

(Τί πρέπει νά ἔχουν, κατὰ βάσιν, ὑπ' ὄψιν τους οἱ Πνευματικοί)

ΠΡΙΝ ΑΠ' ΟΛΑ ΠΑΤΕΡΑΣ

Ὁ ἱερεύς, πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλο γνώρισμα, πού τὸν συνδέει μὲ τὸ ποίμνιό του, ἔχει ἐκδηλῆ τὴν πατρικότητα. Πουθενὰ δὲ ἄλλοῦ ἢ πατρικότητος του δὲν εἶναι τόσο αἰσθητὴ ὅσο στὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας.

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων γράφει: «Τὸ σῶμα γεννιέται μέσῳ τῶν σαρκικῶν γονέων. Ἡ ψυχὴ ξαναγεννιέται ἐν Χριστῷ μὲ τὴν πίστιν». Σ' αὐτὴ τῇ δευτέρῃ γέννησι, τῇ γέννησι στὴν ἀληθινή, τὴν ἀθάνατη ζωὴ, ὅπου ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μᾶς εἰσάγει, γονεὺς μας εἶναι ὁ ἱερεύς. Αὐτὸς—ὅπως λέγει ὁ Παῦλος—μᾶς γεννᾷ στὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, ὑποφέροντας ὠδίνες πνευματικές. Κατὰ τὴν ἐξομολόγησι, μετὰ τὴν πτώσει τοῦ θανάτου, πραγματοποιεῖται ἀκριβῶς μία ἀναγέννησις. Κι' ἐκεῖ ὁ Χριστιανὸς νοιώθει βαθύτερα ὅτι εἶναι τέκνον τοῦ ἱερέως. Σὰν ἓνας τέτοιος, ὁ Πνευματικὸς ἐπαναλαμβάνει ὄχι μὲ τὰ χεῖλη ἀπλῶς, ἀλλὰ στὰ ἴδια τὰ πράγματα, τὴν ἀναφώνησι τοῦ μεγάλου Παύλου: «Ποιὸς εἶναι ἀσθενὴς καὶ δὲν ἀσθενῶ κι' ἐγὼ μαζί του; »Ἐπίσης καὶ τὴν ὠραία διαβεβαίωσι τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πρὸς τὸ ποίμνιό του «Ἐσεῖς μοῦ εἴσθε μέλη, ἐσεῖς μοῦ εἴσθε σῶμα, ἐσεῖς μοῦ εἴσθε φῶς ἢ μᾶλλον καὶ τοῦ φωτὸς γλυκύτεροι». Ποιὸς πατέρας εἶναι δυνατὸν νὰ ἀδιαφορήσῃ ἢ τὸ χειρότερον νὰ νοιώσῃ ἀποτροπιασμὸ γιὰ τὸ παιδί του σ' ὅποια κατάστασι κι' ἂν τὸ ἀντικρύσῃ; Ποιὸς πατέρας θ' ἀκούσῃ σὰν τρίτος τὸν πόνον τοῦ τέκνου του καὶ δὲν θὰ τὸν νοιώσῃ καὶ σὰν δικό του; Ποιὸς πατέρας δὲν θὰ προσέξῃ καὶ δὲν θὰ βασισθῇ σὲ ὅ,τι καλὸ ἔχει τὸ τέκνον του, μὴ ἐντυπωσιαζόμενος καθόλου ἀπὸ τὸν σωρὸ τῶν δυσαρέστων καὶ τῶν ἀσχημιῶν;

Ἔτσι δέχεται ὁ Πνευματικὸς τοὺς χριστιανούς, πού ἔρχονται νὰ τοῦ ξεγυμνώσουν τὴν καρδιά τους καὶ νὰ τοῦ ἀποκαλύψουν τὴν ἀμαρτίαν τους. Σὰν πατέρας γεμῆτος οἰκτιρισμοῦ χωρὶς ὄρια, γεμῆτος συμπόνια βαθεία, στοργῆ ἀπέραντη, κατανόησι, ἐλπίδα καὶ μέγαν, πολὺ μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν του.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀναφέραμε καὶ πρὶν, ὁ ἐπίσκοπος Ἀμασειᾶς Ἀστέριος, ὑπευθυμίζει στοὺς Πνευματικούς: «Ὅπως ὁ Ἰακώβ πάνω στὸν ματωμένο χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ, ὅπως ὁ Δαυὶδ πάνω στὸν χαμὸ τοῦ Ἀβεσσαλώμ, ὅπως ὁ Ἥλι γιὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁφνὶ καὶ τοῦ Φινεές, ὅπως ὁ Μωϋσῆς γιὰ τὸν ἄθεο λαό, πού ἔπεσε στὴ λατρεία τοῦ χρυσοῦ

μοσχαριού, έτσι κι' ο πατέρας ιερέυς πρέπει να πονᾷ και να κλαίη για τις πτώσεις των τέκνων του». Πρέπει δηλαδή να νοιώθη, πρώτα πρώτα, ὅλο εκείνο τὸ πένθος και τὴ θλίψη, πού ταιριάζει στην κατάστασι των ἀμαρτωλῶν. Αὐτὸ τὸ πένθος, ὅμως, δὲν εἶναι τὸ μόνο πρᾶγμα, πού θὰ πλημμυρίσῃ τὴν πατρικὴ καρδιά τοῦ Πνευματικοῦ. Διότι δὲν εἶναι ἕνα πένθος χωρὶς ἔκβασι και χωρὶς στήριγμα.

Στὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας, ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς νικᾶται ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Γιορτάζεται μιὰ ἀνάστασις. Πονᾷ ὁ Πνευματικός, ἀλλὰ ὁ πόνος του σβύνεται ὕστερα και τὸν διαδέχεται ἡ χαροποιὸς πληροφορία ὅτι «αὐτὸ μου τὸ παιδί νεκρὸ ἦταν κι' ἀναστήθηκε τώρα και χαμένο ἦταν και βρέθηκε», ὅπως μὲ ἀγαλλίασι διακηρύττει ὁ πατέρας τοῦ Ἀσώτου, στην παραβολή.

Ἡ μετάνοια ἀποδείχνει, ὅτι ὁ ἀμαρτωλὸς δὲν εἶναι παρὰ κερδισμένος ἀπὸ τὸν Θεό. Ἡ μετάνοια ἀποδείχνει, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐκείνη δὲν ἔχασε τὴ θεόγραφη ἀξία της τοῦ «κατ' εἰκόνα», ὅτι εἶναι ὠραία και ποθητὴ μὲς ἀπὸ τὸν σωρὸ των ἀνομιῶν της.

Διαβάζουμε σ' ἕνα παλιό, ἐποικοδομητικὸ βιβλίον: «Ἡ ἑλληνικὴ μυθολογία ἀναφέρει, ὅτι ὑπῆρχε κάπου στην Εὐβοία μιὰ παράξενη λίμνη, πού μέσα στὰ νερά της ὅλα τὰ ψάρια φαίνονταν σάν χρυσαφένια. Μιὰ τέτοια λίμνη εἶναι κι' ἡ διάθεσις, μὲ τὴν ὁποία κυττάζει τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὁ Πνευματικός. Τοὺς βλέπει ὅλους, ἀκόμη και τοὺς πιὸ ἀνόμους, μαλαματένιους κι' ὠραιότατους, γιατί ἔχουν πάντα μέσα τους τὸ «κατ' εἰκόνα», εἶναι ψυχῆς ἐπιθυμητὲς ἀπὸ τὸν Κύριον».

Στὴν ἐξομολόγησι, ὅπου κάνει τὸ ἔργο της ἡ μετάνοια, ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται ν' ἀλλάξῃ τὰ ρυπαρὰ ροῦχα τῆς ἀμαρτίας μὲ τὴ «στολή τὴν πρώτη», δὲν εἶναι μόνο ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς κάνει νὰ τὸν βλέπουμε ἤδη ὁμορφο, ἀλλὰ κι' ἡ ἴδια ἡ πραγματικότης. Ἕνας ἅγιος Πνευματικὸς συνήθιζε νὰ λέγῃ σὲ ὄσους ἔρχονταν νὰ τοῦ ποῦν τις ἀμαρτίες τους: «Παιδί μου, βάλε στὸν νοῦ σου καλὰ αὐτό: οἱ ἀμαρτίες, πού ἐξομολογήθηκες, ὄχι ἀπλῶς σοῦ συγχωρήθηκαν, ἀλλὰ δὲν ἔγιναν ποτέ.» Κι' ἤθελε μ' αὐτὸ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀκόμη κι' ὁ λόγος τῆς ἀπλῆς μνήμης πού νὰ σκιάζῃ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ και τοῦ ἐκπροσώπου του—τοῦ ἱερέως—ἀπέναντι στὸν ἀμαρτωλό, πού ἐξομολογεῖται.

Δὲν εἶναι, ὅμως, μονάχα ἡ ἀγάπη ἑνὸς πατέρα, πού ὑπαγορεύει τέτοιο κύτταγμα των ψυχῶν· εἶναι κι' ἡ ἐλπίδα, ἡ βεβαιότης αὐτῆς τῆς ἀγάπης για τὸ μέλλον των ψυχῶν. Ὅλα εἶναι δυνατὰ στὴ Χάρι τοῦ Θεοῦ, πού ἀρέσκεται νὰ δείχνῃ τὴ μεγαλωσύνη της ἀκριβῶς μὲ τὸ νὰ ἀνεβάξῃ στις κορυφὲς τῆς ἀγιότητος ἐκείνους πού τραβᾷ ἀπὸ τὸ βυθὸ τοῦ κακοῦ. Ὁ πατέρας ἔχει πάντα μεγάλη ὑπόληψι στὸ παιδί του, στὸ αὔριο τοῦ παιδιοῦ του. Βλέποντας ὁ πνευματικὸς ἕνα ἀμαρτωλό μπροστά του, εἶναι φυσικὸ κι' ἀναγκαῖο στὴν

πατρικότητά του όχι μόνο να μη τὸν ἐπηρεάζῃ τὸ παρελθὸν αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ νὰ τὴν καμαρώνῃ προκαταβολικὰ γιὰ τὸ ἔνδοξο μέλλον τῆς. Κι' αὐτὸ τὸ καμάρι, αὐτὴ ἡ ἀγία ἔκστασις μπροστὰ σ' ἓνα τέτοιο αὔριο, εἶναι ποὺ κανονίζει τὴ στάσι τοῦ πνευματικοῦ ἀπέναντι τῶν ψυχῶν κι' ὄχι τὰ πεπραγμένα τους τὰ τόσο εἰδεχθῆ καὶ δυσάρεστα. Ἀναφέρεται γιὰ κάποιον ἀρχαῖο ἀσκητὴ τῆς Αἰγύπτου τὸ ἐξῆς: Κάποτε, ποὺ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας χειμαζόταν καὶ τὸν χρειάσθηκε, ὁ ὅσιος παράτησε πρὸς καιρὸν τὴν ἔρημο καὶ κατέβηκεν σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη πολιτεία. Μιὰ μέρα, λοιπόν, ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε σ' ἓνα δρόμο, εἶδε νὰ ἔρχεται ἀπ' ἀντικρῦ του ἓνας διαβόητος γιὰ τὸν ἀκόλαστο βίο του νέος τῆς πόλεως. Ὁ ὅσιος ἔτρεξε τότε κι' ἔπεσε στὰ πόδια του κι' ἀγκαλιάζοντάς τα καὶ φιλιῶντάς τα, φώναξε στὸν ἐκπληκτο νέο: « Ἅγιε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν! ». Σὲ ὅλους αὐτὸ φάνηκε σὰν κάτι τὸ ἀκατανόητο. Ἀργότερα, ὁμως, τὸ πρᾶγμα ἐξηγήθηκε. Ὁ ἅγιος μὲ τὸ «διορατικόν», ποὺ εἶχε, πρόβλεψε τὸ τι θ' ἀπογινόταν ἐκεῖνος ὁ νέος. Πράγματι, ὕστερα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ, ὁ νέος μετενόησε, ἔγινε ἀπὸ τὰ ζωντανότερα μέλη τῆς Ἐκκλησίας κι' ἀξιώθηκε στὸ τέλος νὰ πάρῃ καὶ τὸν στέφανο τοῦ μαρτυρίου, προσφέροντας τὸ αἷμά του γιὰ τὸ Χριστό.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ὅλα τὰ μπορεῖ κι' ὁ Πνευματικὸς μέσα στὴν πατρικὴ αὐτὴ ἀγάπη, μὲ τέτοια προοπτικὴ πρέπει νὰ ἀντικρῦζῃ κάθε τέκνο του, ποὺ ἔρχεται ἐνώπιόν του γιὰ νὰ ἐξομολογηθῇ.

Ἐνας νεώτερος ἅγιος, ὁ Ἰωάννης ἀπὸ τὴν Κροστάνδη, γράφει σ' ἓνα βιβλίον του, ὅπου μιλά γιὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως: « Ὅπως τὸ φῶς κι' ἡ ζέστη εἶναι ἀχώριστα ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἔτσι κι' ἡ ἀγάπη κι' οἱ οἰκτιρμοὶ πρὸς ὅλους πρέπει νὰ εἶναι ἀχώριστα ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ ἱερέως. » Ὁ Πνευματικὸς, λοιπόν, δὲν πρέπει νὰ εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπὸ ἀγάπη καὶ σπλάγχνα οἰκτιρῶν.

Αὐτὴ ἡ πατρικὴ ἀγάπη εἶναι ἡ ἐγγύησις τοῦ φωτισμοῦ του, ὥστε νὰ ξέρῃ πῶς νὰ χειρισθῇ κάθε περίπτωσι, ποὺ τοῦ παρουσιάζεται κατὰ τὸ Μυστήριον. Τοῦ ταιριάζει, κατὰ βάσιν, ἡ τολμηρὴ, ἀλλὰ τόσο ὀρθὴ στὸ βάθος τῆς σύστασις τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου: « Ἀγάπα καὶ κάνε ὅ,τι θέλεις ».

Σὰν ἐπιστέγασμα τῶν ὅσων εἶπαμε γιὰ τὴν πατρικότητα, ποὺ πρέπει νὰ διακρίνῃ τὸν πνευματικὸ, σημειώνουμε μονάχα δύο ὑποδείξεις, ποὺ δείχνουν ὅτι ἀφ' ἐνὸς ὁ Πνευματικὸς δὲν πρέπει νὰ εἶναι κριτῆς κι' ἀφ' ἑτέρου ὅτι αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ δειχθῇ κι' αὐστηρός. « Δὲν πρέπει νὰ ὄνειδίζῃς, τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ἀλλὰ νὰ νουθετῆς, ὄχι νὰ κατηγορῆς, ἀλλὰ νὰ συμβουλεύῃς, ὄχι νὰ ἐπιτίθῃσαι μὲ ἀπονία, ἀλλὰ νὰ διορθῶνῃς μὲ φιλοστοργία ». Κι' ὁ σοφὸς Σολομῶν, στὶς Παροιμίαις: « Ὅποιος λυπᾶται τὸ ραβδί, μισεῖ τὸν υἱό του ».

ΕΟΡΤΟΔΡΟΜΙΟΝ

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

“ ΗΓΟΡΑΣΘΗΤΕ ΤΙΜΗΣ... ”

Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου δὲν εἶναι μόνον τὸ ἱερόν μας ἔμβλημα, τὸ ἱερόν σύμβολον τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως. Εἶναι, πρὸ πάντων, τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἀπειρος ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐθυσίασε δι' ἡμᾶς τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ. Εἶναι τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ἐπληρώθη τὸ «*λύτρον ἀντὶ πολλῶν*» καὶ ἐξηγοράσθη τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς. Καὶ ἀκριβῶς, κατὰ τὴν σημερινὴν πανσεβάσμιον ἑορτὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καλούμεθα νὰ προσέξωμεν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν: τῆς ἐξαγορᾶς ἡμῶν διὰ τοῦ σταυροῦ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεών μας ποὺ πηγάζουν ἐξ αὐτῆς.

1. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ δύο λέξεις ἐκφράζει τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀλήθειαν· καὶ λέγει «*ἡγοράσθητε τιμῆς*» (Α' Κορ. 7' 20). Ἔχετε ἐξαγορασθῆ με κάτι πολύτιμον καὶ ἀνεκτίμητον· με τὸ αἷμα, με τὴν θυσίαν, με τὸν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ὡς γνωστὸν, τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἕνεκα τῆς ἀμαρτίας, ἐβαρύνετο με μίαν βαρεῖαν ἐνοχὴν καὶ μίαν φοβεράν καταδίκην. Ἦτο καταδικασμένον εἰς ἀπώλειαν, ὡς ἔνοχον διὰ τὴν παράβασιν τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐχρειάσθη βαρὺ τίμημα διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς καταδίκης. Δὲν ἦτο δυνατὸν οὔτε ἄγγελος οὔτε ἀρχάγγελος οὔτε οἰαδήποτε ἄλλη ὑπαρξίς νὰ ἐξαγοράσῃ ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας, ἐκ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀπωλείας. Διότι ἡ ἀμαρτία, ὡς προσβολὴ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τοῦ ἀπείρου Θεοῦ, εἶναι κάτι τὸ πολὺ βαρὺ· κάτι τὸ ὁποῖον, διὰ νὰ ζυγισθῇ, δὲν ὑπάρχει ἄλλος ζυγός, παρὰ μόνον ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Διὰ νὰ εὑρεθῇ τὸ βάρος καὶ τὸ ἀντιστάθμισμα τῆς ἐνοχῆς λόγφ τῆς ἀμαρτίας, ἐχρειάσθη ἡ θυσία τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία, ὅταν ἐτέθη ἐπάνω εἰς τὴν ζυγαριάν τοῦ σταυροῦ, ἐκλινεν ἡ πλάστιγξ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἐξηγοράσθη τὸ ἀνόμημα καὶ ἡ καταδίκη τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος διατυπώνει πλατύτερον τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν καὶ λέγει «*οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίφ ἢ χρυσίφ ἐλυτρώθητε... ἀλλὰ τιμίφ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ*» (Α' Πέτρ. α' 18). Τὴν ἐνοχὴν σας, λέγει, καὶ τὴν καταδί-

κην σας δὲν τὴν ἐξηγοράσατε μὲ χρυσὸν ἢ ἄργυρον, ἀλλὰ μὲ τὸ ἀνεκτίμητον Αἷμα τοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ.

2. Ὅταν ὅμως κανεὶς ἀγοράσῃ κάτι, εἶναι πλέον δικό του τοῦ ἀνήκει ἐξ ὀλοκλήρου. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξηγόρασε, πρέπει νὰ εἴμεθα τελείως δικοὶ του. Τοῦτο τονίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν μᾶς λέγῃ «οὐκ ἐστὲ ἐαυτῶν»— δὲν ἀνήκετε εἰς τὸν ἑαυτὸν σας, δὲν ὀρίζετε τὸν ἑαυτὸν σας· «ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς»— διότι ἔχετε ἐξαγορασθῆ μὲ πολύτιμον ἀντίτιμον. Ἄρα γε τὸ ἐνθυμούμεθα, ἀγαπητοί, ὅτι δὲν ἀνήκομεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, ἀλλ' εἰς Ἐκεῖνον, ὁ Ὅποῖος μᾶς ἐξηγόρασε; Καὶ φροντίζομεν νὰ εἶναι ἡ ζωὴ μας συνεπὴς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Κυρίου, εἰς τὸν Ὅποιον ἀνήκομεν; Ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν χωριστὴν θέλησιν, ἀντίθετον πρὸς τὸ θέλημα Ἐκεῖνου, ὁ Ὅποῖος μᾶς ἐξηγόρασε καὶ εἰς τὸν Ὅποιον ἀνήκομεν ἐξ ὀλοκλήρου;

Πάλιν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὑπογραμμίζει σχετικῶς, ὅτι αἱ (ἄνθρωποι) τοῦ Χριστοῦ τὴν σὰρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις (Γαλ. ε' 24). Δηλ. ἐφ' ὅσον θέλομεν νὰ εἴμεθα ἄνθρωποι τοῦ Χριστοῦ—ἐφ' ὅσον προσκυνοῦμεν τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ πιστεύομεν εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν ἡμῶν διὰ τοῦ σταυροῦ—εἶναι ἀνάγκη καὶ ἡμεῖς νὰ δεχθῶμεν μίαν σταύρωσιν. Δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ ὑψωθῶμεν ἐπάνω εἰς κανένα σταυρὸν. Δὲν πρόκειται νὰ ὑποστῶμεν τὰ παθήματα, τὰς πληγὰς καὶ τοὺς πόνους ποὺ ὑπέστη ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Κύριος. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ σταυρώσωμεν κάτι ἄλλο. Ποιὸ εἶναι αὐτό; Τὰ πάθη, οἱ κακίαι καὶ οἱ ἐφάμαρτες ἐπιθυμίαις. «Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σὰρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις». Ὅταν δηλαδὴ αἰσθανθῶμεν μέσα μας κλίσεις κακὰς ποὺ μᾶς ἐξωθοῦν πρὸς τὴν ὑποδούλωσιν εἰς τὸ κακόν· ὅταν αἰσθανώμεθα διαθέσεις ἐφάμαρτους, μίαν ροπήν καὶ τάσιν νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ν' ἀκολουθήσωμεν ἄλλον δρόμον ἀντίθετον, τὸ καθήκον μας εἶναι νὰ προσπαθήσωμεν νὰ ὑπερνικήσωμεν ὅλα αὐτά, νὰ τὰ ἐξουδετερώσωμεν, ὥστε νὰ μὴ μᾶς διευθύνουν πλέον αὐτά, ἀλλὰ ὁ Θεὸς καὶ ὁ νόμος Του.

3. Φυσικά, ἀπαιτεῖται προσπάθεια. Χρειάζεται ἀγὼν μᾶλλον. Ἄλλ' εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν διαθέτομεν μίαν σπουδαίαν ἐνίσχυσιν, ἡ ὁποία ἀπορρέει πάλιν ἀπὸ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου. Διότι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Σταυροῦ δὲν εἶναι μόνον ἡ γενικὴ ἐξαγορὰ καὶ ἀπολύτρωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Εἶναι καὶ κάτι, ποὺ

διαμοιράζεται και προσφέρεται άτομικῶς εἰς κάθε χριστιανὸν ὡς ἐνίσχυσις, ὡς Χάρις θεία, ὡς δύναμις Θεοῦ, ὡς ψυχικὴ τόνωσις, διὰ τῆς ὁποίας ἐνισχυόμενοι εἰς τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα, θὰ κατορθώσωμεν νὰ κάνωμεν δικήν μας τὴν λύτρωσιν καὶ τὴν σωτηρίαν ποῦ ἔφερε διὰ τοῦ Σταυροῦ Του ὁ Κύριος. Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν, «ἵνα καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτέστι τὸν διάβολον» (Ἐβρ. β' 14). Ἐπαθεν Ἐκεῖνος, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ διαβόλου καὶ ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ θανάτου. «Καὶ ἐν ᾧ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι» (αὐτόθι 18). Εἶναι πολὺτιμες οἱ διαβεβαιώσεις αὐτὲς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ μᾶς ἐγγυῶνται ὅτι, ἐὰν προσέλθωμεν εἰς τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, ζητοῦντες τὴν Χάριν Του καὶ τὴν βοήθειάν Του, καὶ ἐὰν προσπαθώμεν καὶ ἀγωνιζώμεθα νὰ νικήσωμεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν γένει, θὰ μᾶς βοηθήσῃ ἐξάπαντος ὁ Κύριος, ποῦ ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς πειρασμοὺς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ θὰ νικήσωμεν διὰ τῆς χάριτος Αὐτοῦ.

Ἀγαπητοί, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ μᾶς ἔδωκε τὰ πολὺτιμα αὐτὰ διδάγματα· ὅτι δὲν ἀνήκομεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, ἀλλ' εἰς Ἐκεῖνον ποῦ μᾶς ἔχει ἐξαγοράσει· καὶ ὅτι ἐπομένως ὀφείλομεν νὰ σταυρώσωμεν καὶ ἡμεῖς ὅλα τὰ ἀντίθετα πρὸς τὸ θέλημα τοῦ ἐξαγοράσαντος ἡμᾶς. Ἐὰν μᾶς συνέχῃ αὐτὴ ἡ σκέψις ἐξ ἀφορμῆς τῆς παρουσίας Ἐορτῆς, ἀσφαλῶς τοῦτο θὰ εἶναι περισσότερον σημαντικὸν ἀπὸ τὴν, εὐλαβῆ ἔστω, προσκύνησιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Διότι τὶ θὰ μᾶς ὠφελήσῃ, ἐὰν, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες «τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα», ἐξέλθωμεν ἐκ τοῦ ναοῦ, καί, μετὰ τὴν ἐναπόθεσιν τοῦ φιλήματος ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, λησμονήσωμεν τὸν ἐξαγοράσαντα ἡμᾶς καὶ τὰς πρὸς Αὐτὸν ὑποχρεώσεις μας, κυρίως δὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴμεθα δοῦλοι Του, ὑποτεταγμένοι ἀπολύτως εἰς τὸ θέλημά Του, καὶ ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ δεσμὰ τῶν παθῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας;

Διὰ τοῦτο, τὸ σύνθημα τοῦ Ἀποστ. Παύλου «οὐκ ἐστε ἑαυτῶν, ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς» τὸ συνοδεύει μία βαρυσήμαντος προτροπὴ· «δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινὰ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ». Τὸ καθῆκόν σας εἶναι· λέγει· νὰ δοξάζετε τὸν Θεὸν «ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν», διότι καὶ τὰ δύο ἀνήκουν εἰς τὸν Θεόν. Κάθε ἐσωτερικὴ μας διάθεσις καὶ κάθε ἔμπρακτος ἐνέργειά μας πρέπει νὰ ἔχῃ μίαν γραμμὴν καὶ κατεύθυνσιν· νὰ

εἶναι πάντοτε πρὸς δόξαν Θεοῦ, εἰς τὸν Ὅποῖον ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ΑΜΗΝ.

24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ «ΜΥΡΤΙΑΙΩΤΙΣΣΗΣ»

ΠΙΣΤΙΣ ΑΝΕΠΙΦΥΛΑΚΤΟΣ

«Καὶ μακαρία ἡ πιστεύουσα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου».

(Λουκ. α' 54)

Ὅλαι αἱ χριστιανικαὶ γενεαὶ ἐμακάρισαν καὶ μακαρίζουν τὴν «ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Προηγῆθη δὲ εἰς τὸν μακαρισμὸν ἡ Ἑλισάβετ. Αὐτὴ πρώτη ἐξ ὄλων τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων ἐμακάρισε τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Κυρίου, διὰ τῆς φράσεως τοῦ ἀπηύθυνε πρὸς Αὐτήν: «καὶ μακαρία ἡ πιστεύουσα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου». Εἶσαι μακαρία, (τῆς εἶπε, κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν της), διότι ἐπίστευες ὀλοψύχως καὶ ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι ὅσα ἐλάλησεν ὁ Κύριος θὰ πραγματοποιηθοῦν ἀφεύκτως.

Διὰ τοῦτο, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς σημερινῆς εορτῆς τῆς Παναγίας «Μυρτιδιωτίσσης», ἅς μὴ παρίδωμεν τὸν μακαρισμὸν τοῦτον. Εἶναι εορτὴ τῶν θαυμάτων τῆς Παναγίας. Ἄλλὰ τὰ θαύματα προϋποθέτουν πίστιν ὀλοψυχον. Καλεῖται λοιπὸν κάθε ἕνας ἐξ ἡμῶν νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἰδικήν του πίστιν ἀπέναντι τῶν «λελαλημένων παρὰ Κυρίου». Διότι ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος ἀπηύθυνε τὸ μήνυμά Του πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν, δὲν παραλείπει νὰ ἀπευθύνῃ διαβεβαιώσεις καὶ ἐπαγγελίας εἰς ὄλους τοὺς χριστιανοὺς. Καὶ κάθε χριστιανικὴ ψυχὴ τότε θὰ εἶναι μακαρία, ὅταν πιστεύσῃ ὅτι «ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου».

1. Ἐν πρώτοις ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἡ ἐξ οὐρανοῦ ἀποκαλυφθεῖσα ἀλήθεια. Εἶναι ἡ ὑψίστη ἀποκάλυψις καὶ τελειοτάτη διαφώτισις ὄλων τῶν προβλημάτων τῶν ἀπασχολούντων τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα προσκαλεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσουν ὀλοψύχως ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὅπως τὴν περιέχει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν διδάσκει ἡ Ἐκκλησία, εἶναι ἡ σωτήριος

διδασκαλία· εἶναι ὅ,τι ἀκριβῶς πρέπει ὁ χριστιανὸς νὰ δεχθῆ ἀνεπιφυλάκτως, ἵνα διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν καὶ τῆς προσαρμογῆς τῆς ζωῆς πρὸς ταύτην, εὕρῃ τὴν σωτηρίαν. Σχετικῶς ὁ Κύριος ἐβεβαίωσεν ὅτι «ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἄν πάντα γένηται» (Ματθ. ε' 18). Ἐβεβαίωσε δηλαδή ὅτι ὅλα ὅσα ἐδίδαξε καὶ ὅλα ὅσα ἐνομοθέτησεν, ὅλα θὰ ἐκπληρωθοῦν μέχρι κεραίας, καὶ ἐπομένως δὲν ἀφίνει εἰς τὸν χριστιανὸν περιθώρια, διὰ νὰ ἔχη ἐπιφυλάξεις, ἀλλ' ὀφείλει οὗτος νὰ ἀποδεχθῆ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἀσυζητητί, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν.

2. Ἄλλ' ὁ Κύριος δὲν παρέσχε μόνον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Τὸ Εὐαγγέλιον δὲν εἶναι μόνον διδασκαλία περὶ Θεοῦ, περὶ ψυχῆς καὶ περὶ τῶν ἠθικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλὰ παρέχει ὁ Κύριος—καὶ περιέχει τὸ Εὐαγγέλιον—καὶ διαβεβαιώσεις καὶ ὑποσχέσεις πρὸς τοὺς χριστιανούς. Καὶ ὁ χριστιανὸς προσκαλεῖται νὰ πιστεύσῃ ἀκραδάντως ὅτι ὅλαι αἱ ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ θὰ πραγματοποιηθοῦν μέχρι τῆς τελευταίας λεπτομερείας. Ἐπὶ παραδείγματι· ἤδη ἀπὸ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διαβεβαίωσεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον: «οὐ μὴ σὲ ἀνῶ, οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω» (Ἐβρ. ιγ' 5). Δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ σὲ ἀφήσω, δὲν πρόκειται νὰ σὲ ἐγκαταλείψω. Ὁ δὲ Ψαλμωδὸς εἶπεν· «Κύριος οὐ στερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκακίᾳ» (Ψαλμ. πγ' 12). Ἄν εἴμεθα ἄνθρωποι μὲ ἀκακίαν, χωρὶς κακίας δηλ., ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς στερήσῃ τὰ ἀγαθὰ Του. Καὶ ὁ Κύριος κατόπιν, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς Καινῆς Διαθήκης, δίδει συγκινητικὰς διαβεβαιώσεις· καὶ ὀμιλεῖ μὲ τόνον συναισθηματικόν, λέγων ὅτι ὁ Θεὸς τόσῃν πρόνοιαν καὶ τόσῃν στοργῇν πατρικὴν ἐπιφυλάσσει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μας εἶναι ἡριθμημένοι, καὶ χωρὶς τὸ θέλημά Του δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς συμβῆ τὸ παραμικρὸν κακόν, διότι προνοεῖ ὁ Θεὸς διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀσυγκρίτως περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι προνοεῖ διὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ διὰ τὰ κρῖνα τοῦ ἀγροῦ.

Ἐχομεν λοιπὸν ρητὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸν ἄνθρωπον, καὶ μάλιστα τὸν ἀφωσιωμένον εἰς Αὐτόν, δὲν πρόκειται νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ εὕρεθῆ εἰς ἀμηχανίαν. Ἐν τούτοις ποῖος μπορεῖ νὰ διαβεβαιώσῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ὅτι πιστεύει ἀπόλυτα «ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις παρὰ Κυρίου»; Ἡ πραγματικότης λέγει ὅτι,

διὰ πολλά ζητήματα τῆς ζωῆς, πού μᾶς φαίνονται δύσκολα, γινόμεθα ἐπιφυλακτικοὶ καὶ δὲν ἀποφασίζομεν νὰ ἀκολουθῶμεν σταθερὰ τὸ καθήκον πού ὁ Χριστὸς μᾶς χαράσσει, διότι μᾶς ἀνακόπτει ἢ σκέψις μήπως μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ καθήκοντος εὐρεθῶμεν ἐν μέσῳ ἀνυπερβλήτων δυσκολιῶν. Λησμονοῦμεν ὅτι «ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις παρὰ Κυρίου». Λησμονοῦμεν τὴν συμπαραστάσιν τοῦ Κυρίου. Λησμονοῦμεν τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς τηρητὰς τοῦ καθήκοντος, καὶ ὅτι Ἐκεῖνος, ὁ Ὅποιος εἶναι ἀγωνοθέτης, εἶναι καὶ ὁ στεφανοδότης, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐνισχυτὴς καὶ τὸ στήριγμα τῶν ἀγωνιζομένων. Καὶ ἄλλοι προβαίνουν εἰς ἀβαρίας καθηκόντων, καὶ πολλοί, λεγόμενοι χριστιανοί, δὲν ἀκολουθοῦν τὴν χριστιανικὴν γραμμὴν μετὰ σταθερότητα, διότι ἔχουν τὴν ὀλιγοπιστίαν καὶ δὲν ἐπαφίενται εἰς τὴν πρῶτην αὐτοῦ Θεοῦ. Δὲν πληροῦ τὴν καρδίαν των ἢ πίστις ὅτι ὁ Θεὸς θὰ εἶναι βοηθὸς καὶ ἐνισχυτὴς καὶ προστάτης εἰς τοὺς καλοὺς ἀγωνιστάς.

3. Καλοῦμεθα ἐπομένως νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὴν γραμμὴν τὴν ὁποῖαν τυχὸν ἐσφαλμένως ἠκολουθούσαμεν· καὶ νὰ προσηλωθῶμεν εἰς τὸ χριστιανικὸν καθήκον, ὅσον δύσκολον καὶ ἄν εἶναι, ὅσον βαρὺ καὶ δυσβάστακτον καὶ ἄν φαίνεται, ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς διαβεβαιοῖ, ὅτι «οὐκ ἔάσει ἡμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δυνάμεθα». (Α' Κορ. ι' 13). Δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον νὰ σηκώσῃ βάρη περισσότερα ἀπὸ ὅσα μπορεῖ. Ἄν ἡμεῖς θεωροῦμεν πολλάκις βαρὺ τὸ φορτίον, τοῦτο συμβαίνει εἴτε διότι δὲν γνωρίζομεν τὰς δυνατότητας πού ἔχομεν, εἴτε διότι λιποψυχοῦμεν. Ὁ Θεός, ὅταν ἐπιτρέπη εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ σηκώσῃ βαρὺ φορτίον, δίδει διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ μίαν βεβαίωσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἰσχυρὸς, ἀντέχει διὰ κάτι μέγαλο, καὶ διὰ τοῦτο τὸν κρίνει ἄξιον νὰ δεχθῇ δοκιμασίαν μεγάλην. Ἄν δὲν σηκώσωμεν τὸ φορτίον μας, σημίνειαι ὅτι δὲν παρουσιάζομεν ἀξιοποιημένα τὰ χαρίσματα, μετὰ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς μᾶς ἐπροικοδότησε, δὲν στηριζόμεθα δὲ καὶ εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν προστασίαν.

4. Τελουταῖον, ὁ χριστιανὸς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λησμονῇ ὅτι «ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις παρὰ Κυρίου» καὶ ἐν σχέσει πρὸς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς διεβεβαίωσε περὶ τῆς ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐχομεν διαβεβαιώσεις τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι αἰώνια προσωπικότης· ὅτι ἡ ἐπίγειος ζωὴ ἔχει τὴν συνέχειάν της ὡς παραδεισιακὴν εὐτυχίαν ἢ ὡς κόλασιν αἰώνιον, ἀναλόγως τῆς ἠθικῆς ποιότητος ἐνὸς ἐκάστου. Ἐν τούτοις, εἰς δυσκόλους στιγμὰς πολλοὶ προχωροῦν σὲ σκέψεις (καὶ φράσεις) αὐθαιρέτους· καὶ λέγουν: ἐδῶ εἶναι ἡ κόλασις καὶ ὁ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Υπό τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ 11698, 13061/24/10-7-59 Ἐγκύκλιος, διὰ τῆς ὁποίας κοινοποιεῖται ἡ ὑπ. ἀριθ. 123200/21-10-58 Ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ, ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀπώλειαν δικαιώματος συντάξεως. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐγκυκλίου παρέχονται περαιτέρω διάφοροι ὁδηγίαι ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως. Τὸ κείμενον τῆς ἐν λόγῳ Ἐγκυκλίου ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΠΡΟΣ

- 1) Ἀπαντὰ τὰ Τμήματα, Ὑπηρεσίας καὶ Γραφεῖα τοῦ ΤΑΚΕ.
- 2) Ἀπαντὰ τὰ Τοπικὰ ΤΑΚΕ, δι' ἐν η μ ε ρ ὀ τ η τ α

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατωτέρω ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ὑπ' ἀριθ, 123200/21-10-58 Ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 298/5-11-58 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Βον), περὶ τοῦ ἐν περιλήψει θέματος πρὸς γνώσιν σας καὶ ἐφαρμογὴν.

Σχετικῶς γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι:

- α) Ἐν συνεδρίῳ τοῦ Δ. Συμβουλίου ΤΑΚΕ τῆς 5-5-1955 ἐξ ἀφορμῆς αἰ-

παράδεισος. Τοῦτο δὲ διότι βλέπουν τὰ ἄτοπα, τὶς ἀδικίες καὶ τὶς ἀντινομίες τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἄλλ' ὅμως ὁ χριστιανὸς ὀφείλει νὰ εἶναι στηριγμένος εἰς τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ὑπάρχει ἡ αἰωνία ζωὴ καὶ ἡ ἀθανασία καὶ ἡ διαφοροποίησις τῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων. Ἐπομένως αὐτὸ πού ἐλεγεν ὁ Παῦλος «ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς» (Α' Τιμ. ζ' 12) εἶναι ἓνα σύνθημα, τὸ ὁποῖον θὰ τὸ αἰσθανθῆ ὁ χριστιανὸς πού πιστεύει ὅτι «ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις παρὰ Κυρίου». Αὐτὸς θὰ ἀγκαλιάσῃ τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἀθανασίαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὅ,τι πράττει νὰ τὸ πράττῃ μὲ τὴν σκέψιν ὅτι ἔχει ἀνταπόκρισιν εἰς τὴν ζωὴν τῆς αἰωνιότητος.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ πεποίθησις ὅτι «ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις παρὰ Κυρίου» φωτίζει τὴν ζωὴν, κατευθύνει τὰ διαβήματά μας, καὶ μᾶς βοηθεῖ νὰ ἀκολουθῶμεν τὴν ὁδόν, ἡ ὁποία εἶναι μὲν στενὴ καὶ τεθλιμμένη, ἀλλ' εἶναι ἡ ὁδὸς «ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν».

† Ἀρχιμ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον:
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Ὅδὸς Φιλοθέης 19—Ἀθῆναι. Τηλ. 27-689.

τήσεως συνταξιοδότησεως πρεσβυτέρας καθαιρεθέντος εφημερίου και μετά την καθαιρέσιν του αποβιώσαντος, διευπλόη παρ' ήμων υπό την ιδιότητα του Τεχνικού Συμβούλου του TAKE, ή γνώμη, ότι αι οικογένεια των καθαιρεθέντων, μη βαρυνόμενα διά τὰ ἀδικήματα τών δικαιοπαρόχων των έχουσιν ίδιον δικαίωμα συνταξιοδότησεως. Κατά την συνεδρίασιν του Δ. Συμβουλίου του TAKE τής 14-12-1955, ειδικώς εισηγούμενοι επί του θέματος τούτου, διευπλώσαμεν την άποψιν, ότι ή αίτησις τής άνω πρεσβυτέρας περι άπονομής αὐτῆ συντάξεως θά έδει νά ένεκρίνεται βάσει τής υπ' αριθμ. 406/2-4-55 γνωμοδότησεως τής Όλομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, (πρός ό τó θέμα είχε παραπεμφθῆ μετά την κατά την ως άνω συνεδρίασιν τής 5/5/1955 διατυπωθείσαν άποψίν μας), καθ' ήν ή χήρα και τὰ όρφανά τών ήσφαλισμένων «έχουσιν ίδιον δικαίωμα συντάξεως και χωριστήν ασφάλισιν, ήτις δέν πρέπει νά συγχέεται με την άτομικήν του ήσφαλισμένου ασφάλισιν».

Παρά την εισηγησίν μας όμως εκείνην και την άπόφασιν του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τó Διοικ. Συμβούλιον λαβόν υπ' όψει α) γνώμην του προς τούτο έρωτηθέντος δικηγόρου του TAKE κ. Γ. Σταυροπούλου, ύποστηρίζαντος την αντίθετον άποψιν του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, διότι κατά την αντίληψιν του προϋπόθεσις, κατά νόμον, προς συνταξιοδότησιν τής χήρας και τών όρφανών είναι νά διατελή έν ασφαλίσει ό άμέσως ήσφαλισμένος κατά τόν χρόνον του θανάτου του, όπερ έν προκειμένω δέν συνέβαινε, διότι κατά τόν χρόνον του θανάτου ό εφημέριος είχε καθαιρεθῆ και συνεπώς είχε διακόψει τόν ασφαλιστικόν του μετά του TAKE δεσμού β) σύμφωνον προς την άποψίν του ταύτην υπ' αριθμ. 8856/1954. άπόφασιν του Πρωτοδικείου Αθηνών επί έτέρας όμοίας φύσεως ύποθέσεως έτέρας πρεσβυτέρας καθαιρεθέντος και έν συνεχεία θανάτου ισρέως και γ) τó γεγονός, ότι επέκειτο τότε ή έκδοσις άποφάσεως του Έφετείου Αθηνών επί Έφέσεως τής πρεσβυτέρας ταύτης, ανέβαλε την λήψιν άποφάσεως.

Τής άποφάσεως του Έφετείου Αθηνών έκδοθείσης εις βάρος του TAKE (αριθμ. άποφ. 4476/1956), τó θέμα ήχθη, δι' αίτήσεως άναιρέσεως, άσκηθείσης υπό του TAKE, ενώπιον του Αρείου Πάγου, όστις διά τής υπ' αριθμ. 361/1958 άποφάσεώς του έδέχθη τās άπόψεις του δικηγόρου του TAKE κ. Γ. Σταυροπούλου (αντίθετους προς τās του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τās παρ' ήμων ύποστηρικθείσας).

Κατόπιν τής ως άνω άποφάσεως του Αρείου Πάγου εισηγήθημεν κατά την συνεδρίασιν του Διοικ. Συμβουλίου του TAKE τής 23-7-58, όπως τó μεν γίνη δεκτή ή έρειδομένη πλέον και επί τής ως άνω άποφάσεως του Αρείου Πάγου γνωμοδότησις τής Δικαστικής ύπηρεσίας του Ταμείου, τó δέ προς άρσιν τής εκ τής διατάξεως του άρθρου 17 του Καταστατικού δημιουργημένης άδικον λύσεως διά τās όρφανικάς οικογενείας τών καθαιρουμένων εφημερίων, αίτινες δέν πρέπει νά βαρυνώνται διά τὰ ἀδικήματα τών δικαιοπαρόχων των, προταθῆ άρμοδίως ή τροποποιήσις του άρθρου 17 του Καταστατικού, επί τῷ τέλει τής άπονομής συντάξεως εις τās οικογενείας τών καθαιρουμένων ήσφαλισμένων και γενικότερον άναμορφωθῆ τó άρθρον τούτο επί τῆ βάσει τών συγχρόνων αντίληψεων.

Οί σύμβουλοι κ.κ. Ν. Καραπατάς και Γ. Κελεμένης ύπεστήριξαν κατά την συνεδρίασιν ταύτην, ότι δέον ταχέως νά επιδιωχθῆ ή ρύθμισις του θέματος, άφού και τó Δημόσιον εις περιπτώσιν καταδίξες Δημοσίον ύπαλλήλων θεωρεῖ τούτους οίονει θανόντας και παρέχει την σύνταξιν εις τās οικογενείας των.

Τό Διοικ. Συμβούλιον του TAKE διά τής υπ' αριθμ. 402/23-7-58 άποφάσεώς του άπεφάσισεν έν όψει τής υπ' αριθμ. 361/1958 άποφάσεως του Αρείου Πάγου:

α) Τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὡς ἄνω γνωμοδοτήσεως τῆς Δικαστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ TAKE ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀπωλείας τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τῶν καθαιρεθέντων καὶ ἀποσχηματισθέντων κληρικῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τοῦ τοιοῦτου τῆς ἀπωλείας τῆς εἰς καθαιρεθέντας ἢ ἀποσχηματισθέντας ἀπονεμημένης εἰς συνταξιούχους συντάξεως ἢ τοῦ δικαιώματος πρὸς μεταβίβασιν ταύτης εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν καθαιρεθέντων συνταξιούχων, καὶ

β) ὅπως ὑποβληθῇ αὐτῷ σχέδιον διατάξεως περὶ μὴ ἀπωλείας τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τῶν οἰκογενειῶν τῶν καθαιρουμένων, ἀποσχηματιζομένων ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 402/23-7-58 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ TAKE καθηγήσαμεν καὶ ὑπεβάλαμεν πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ TAKE σχέδιον διατάξεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ TAKE (Φ.Ε.Κ. 13/55 Τ. Βον), τὸ ὁποῖον υἱοθετήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 456/3-9-58 ὁμοφώνου ἀποφάσεώς του, ἐγκριθείσης διὰ τῆς κοινοποιουμένης κατοπέρω ὑπ' ἀριθμ. 123200/21-10-58 Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως, Φ.Ε.Κ. 289/5-11-58 Τ. Βον.

Ὁ Διευθύνων Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Σ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἄριθμ. 123200

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ TAKE, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 99836/58 Ὑπουργ. Ἀποφάσεως, ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀπώλειαν δικαιώματος εἰς σύνταξιν.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ἀπὸ 24-8-31 Καταστατικοῦ τοῦ TAKE (Φ.Ε.Κ. 101-Β'), τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Κωδικοποιημένου Νόμου 5439/32 ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 3-9-58 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ TAKE ληφθεῖσαν ὁμοφώνως, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ TAKE ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτοῦ τῆς 3-9-58 ληφθεῖσαν ὁμοφώνως ἀπόφασιν περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ TAKE ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 99836/54 (Φ.Ε.Κ. 13-Β' τοῦ 1955) Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἔχουσαν οὕτω:

«Ἄρθρον 17-1. Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἀπὸλλνται:

α) Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος καθαιρεθῇ διὰ κανονικοῦς λόγους ἀπειρογντας εἰς τὴν Ἱεροσύνην ἢ καταδικασθῇ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 62 παραγρ. 1 στοιχ. β' τοῦ Α. Ν. 1854/51 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», ἀναφερόμενα ἀδικήματα, ἐφ' ὅσον ταῦτα στρέφονται κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Παρεχομένης χάριτος μετ' ἄρσεως τῶν συνεπειῶν ἢ ἐπερχομένης ἀποκαταστάσεως τὸ δικαίωμα ἀνακτάται ὑπὸ τοὺς τῆς ὁρ. 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Ἐὰν ἡ θύγατη ἔλθῃ εἰς γάμον ἢ ἡ χήρα εἰς νέον τοιοῦτον, εἴτε κατὰ τὸ ἡμεδαπὸν εἴτε κατὰ τὸ ἀλλοδαπὸν δίκαιον ἢ ἐὰν ἡ χήρα σύζυγος ἐκπέσῃ τῆς ἐπιτροπείας τῶν τέκνων αὐτῆς δι' αἰσχρὰν διαγωγὴν,

γ) Ἐὰν ἡ δικαιωθείσα συντάξεως χήρα σύζυγος ἀποκτήσῃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της νόθον τέκνον ἢ καταδικασθῇ δι' ἀμετακλήτου

δικαστικής αποφάσεως διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 62 παρ. 1 στοιχ. δ' τοῦ Α.Ν. 1854/51 ἀναφερόμενα ἀδικήματα.

2. Αἱ διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 617/48 ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, ἢ ὑπὸ τούτου ὅμως προβλεπομένη στέρησις συντάξεως ἢ ἄλλης παροχῆς ἀπαγγέλλεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

3. Τὸ εἰς σύνταξιν ἢ καταβολὴν δικαίωμα δὲν δύναται ν' ἀσκηθῆ ἂν ὁ δικαιούχος:

α) Καταδικασθῆ εἰς ἐγγληματικὴν ποινὴν ἐπὶ οἰφδῆποτε ἀδικήματι πλὴν τῶν ἐν ἐδαφίῳ α' τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων καὶ μέγρο λήξεως τῆς ποινῆς.

β) Ἀποβάλη τὴν Ἑλληνικὴν Ἰθαγένειαν ἢ ἀποκτήσῃ ξένην τοιαύτην.

4. Ἀρθέντος τοῦ λόγου τῆς μὴ ἀσκήσεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαίωματος ἀρχεται ἢ ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἐπομένου μετὰ τὴν ἄρσιν μηνός.

5. Κηρυχθείσης ἀφανείας τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα δὲν δύναται ν' ἀσκηθῆ πρὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τῆς τελεσιδικίου περὶ ἀφανείας ἀποφάσεως.

6. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐν πολέμῳ ἢ ἐπιστρατεύσει ἐξαφανίσεως τοῦ ἡσφαλισμένου τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα δύναται νὰ ἀσκηθῆ μετὰ ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς ἐξαφανίσεως.

7. Ἡ σύζυγος τοῦ κατὰ τὴν παρ. 1 ἐδαφ. α' τοῦ παρόντος καθαιρεθέντος ἢ καταδικασθέντος καὶ τὰ τέκνα τούτου δικαιοῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ τῆς ἀνηκούσης αὐτοῖς συντάξεως, ὡς ἂν ὁ καθαιρεθείς ἢ ὁ καταδικασθείς εἶχεν ἀποβιώσει.

Ἀνακτωμένοι τυχὸν δικαίωματος ὑπὸ καθαιρεθέντος ἢ καταδικασθέντος κατὰ τοὺς ὅρους τῆς παρ. 1 ἐδαφ. α' ὑπεδ. β' τοῦ παρόντος παύει ἢ πληρωμὴ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον συντάξεως.

8. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ κατὰ τὴν παράγρ. 3 στίχ. α' τοῦ παρόντος δικαιοῦνται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δὲν δύναται ν' ἀσκηθῆ ὑπ' αὐτοῦ τὸ εἰς σύνταξιν ἢ καταβολὴν δικαίωμα νὰ τύχῃσι τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἀνηκούσης αὐτοῖς συντάξεως, ὡς ἂν ὁ καταδικασθείς εἶχεν ἀποβιώσει.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 21 Ὀκτωβρίου 1958

Ὁ Ὑπουργός

ΓΕΩΡΓ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

— Ὡσαύτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7386,8030/27/14-7-59 Ἐγκυκλίου τοῦ ΤΑΚΕ δημοσιευομένης παρὰ πόδας, κοινοποιεῖται ἔγγραφον τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ προϋποθέσεων χορηγήσεως στεγαστικῶν δανείων, ὡς καὶ ἀφάσεις τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

Π Ρ Ο Σ

Τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ ἅπαντα τὰ Τοπικὰ ΤΑΚΕ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν τῆς Ἐπικρατείας.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατοτέρω τὴν ὑπ' ἀριθμ. 203/15-6-59 ἀπόφασιν τοῦ καθ' ἡμᾶς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 24270/28-5-59 ἔγγραφον τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς γνώσιν σας.

Σχετικῶς παρακαλοῦμεν, ὅπως ζητήτε παρὰ τῶν μέσῳ ὑμῶν ὑποβαλλόντων αἰτήσεις πρὸς ἡμᾶς διὰ χορήγησιν ἐνυποθήκων δανείων, ὅπως μετὰ τῶν

λοιπῶν δικαιολογητικῶν ὑποβάλλωσιν ἡμῖν καὶ ὑπεύθυνον δῆλωσιν περὶ τῶν ἐν κοινοποιουμένη ἀποφάσει τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς διαλαμβανομένων, ἧς τὸ ἀληθές τοῦ περιεχομένου θὰ βεβαιούται, μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἐγκρισιν τοῦ δανείου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἐπισήμων πιστοποιητικῶν δημοσίων ἀρχῶν.

Παρακαλοῦμεν, ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ διατάξητε τὴν εἰς ἐμφανές μέρος τῶν Γραφείων Ὑμῶν ἀνάρτησιν τῆς παρούσης, πρὸς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Συνημιμένως πέμπομεν Ὑμῖν ἰκανὸν ἀριθμὸν ὑπευθύνων δηλώσεων.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διευθύνων Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Σ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τ. Α. Κ. Ε. Γραμματεία

Συνεδρ. ΙΑ' / 15-6-59

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ 203. Τὸ Δ. Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπ' ἀριθμ. 24270 28-5-59 ἔγγραφον τῆς Νομ. Ἐπιτροπῆς, δι' οὗ διενκρινίζονται αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως στεγαστικῶν δανείων εἰς ἠσφαλισμένους καὶ εἰσῆγησιν τοῦ κ. Δ/ντος Συμβουλίου ἀποφασίζει, ὅπως α) τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον κοινοποιηθῆ δι' ἐγκυκλίον πρὸς ἅπαντας τοὺς ἠσφαλισμένους πρὸς γνῶσιν των καὶ β) εἰδοποιηθῶσιν οἱ ὑποβαλόντες αἰτήσεις μέχρι σήμερον ἠσφαλισμένοι, ἵνα γνωρίσωσιν τῷ ΤΑΚΕ ἐὰν ἡ περιπτώσις των ἐμπιπτῆ εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν καταφατικῇ δὲ περιπτώσει ὑποβάλλουν Α) ὑπεύθυνον δῆλωσιν, ἐξ ἧς νὰ προκύπτῃ, ὅτι στεροῦνται ἐτέρον ἀκίνητον, ὅτι τὸ δάνειον θὰ χρησιμοποιηθῆ δι' ἀγορᾶν ἢ ἐπισκευῆν ὑφισταμένης οἰκίας δι' αὐτοστέγασιν τῶν ἠσφαλισμένων ἢ μελῶν ἀτομικῆς τῶν οικογενείας, ἐκ πόσων δωματίων ἀποτελεῖται τὸ ἐπεκτεινόμενον ἀκίνητον καὶ πόσα τὰ μέλη τῆς οικογενείας καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἀκίνητον δὲν θὰ τύχῃ ἐκμεταλλεύσεως καὶ Β) διὰ τὴν τελικὴν ἐγκρισιν τοῦ δανείου τὰ ἀπαραίτητα δικαιολογητικά περὶ τῶν ὧς ἄνω.

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δ. Συμβουλίου
Γεωργ. Χρηστίδης

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 28ῃ Μαΐου 1959

Ἀριθ. Πρωτ. 24270.

Π ρ ὀ ς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος Γραφεῖον κ. Διοικητοῦ

Ε ν τ α ῦ θ α

«Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσωμεν ὑμῖν κατωτέρω ἀπόσπασμα Πρακτικῶν τῆς 552ας Συνεδριάσεως τῆς Ὑποεπιτροπῆς πιστώσεων τῆς 21-5-1959. (Διενκρίσις ἐπὶ ἀποφάσεων τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς σχετικῶν μὲ τὴν ὑπὸ τῶν Ν.Π.Α.Δ. χορήγησιν στεγαστικῶν δανείων εἰς μέλη των).

Ἡ Ὑποεπιτροπὴ πιστώσεων ἀναφερομένη εἰς τὰς προγενεστέρas ἀποφάσεις τῆς Ν.Ε. δι' ὧν ἐνεκρίθη ἡ διάθεσις κεφαλαίων Ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν καὶ λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, διὰ τὴν χορήγησιν δανείων εἰς ἠσφαλισμένους κλπ. αὐτῶν, διὰ τὴν ἀπόκτησιν στέγης.

Δ Ι Ε Υ Κ Ρ Ι Ν Ι Ζ Ε Ι

ὅτι ἡ χορήγησις τῶν ἐν λόγῳ δανείων, θὰ γίνεται διὰ τὴν παρὰ τοῦ δανειολήπτον συμπλήρωσιν τοῦ τιμήματος διὰ τὴν ἀγορᾶν ἐτοιμῆς οἰκίας ἢ διαμερίσματος, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοιαύτης ἐπὶ ἰδιοκτίητον οἰκοπέδον ἢ διὰ τὴν ἐπισκευῆν καὶ ἐπέκτασιν ὑφισταμένης ἤδη οἰκίας ἢ διαμερίσματος καὶ ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ὅτι αὕτη θὰ χρησιμοποιηθῆ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον δι'

αυτοστέγασιν τοῦ λαμβάνοντος τὸ δάνειον ἢ μελῶν τῆς ἀτομικῆς οἰκογενείας του, ἀποκλειομένης τῆς περιπτώσεως ἐκμεταλλεύσεως αὐτῆς».

Μετὰ πλείστης τιμῆς

Ὁ Προϊστάμενος τῆς Γραμματείας τῆς Ν.Ε.
Ἀλ. Ρημάκης.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἰδес. Ἰωάννην Γεωργόπουλον, Ξέχωρον Φιλιατῶν. Παρακαλοῦμεν γράψατέ μας ἐάν ὁ διορισμὸς σας ὡς Γραμματέως τῆς Κοινότητος ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἢ ὑπὸ τῆς Νομαρχίας. Τὸ ζητηθὲν τεῦχος τοῦ «Ἐφημερίου» ἀπεστάλη ταχυδρομικῶς.—

Αἰδес. Θεόδ. Παπαλεξανδρόπουλον, Μοναστηράκι Γορτυνίας. Γράψατέ μας εἰς ποίαν μισθολογικὴν κατηγορίαν ἀνήκετε. — Αἰδес. Χαράλαμπευ Σταμάτην, Φιλιππιάδα. Τὴν αἰτησίην σας διεβίβασαμεν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., τὸ ὁποῖον καὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ σχετικῶς. Τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τὴν Πρεσβυτέραν τοῦ Ἱερέως Ἰωάννου Κουστούση.—

Αἰδес. Νικ. Π. Τὸ ἐφ' ἀπαξ βοήθημα θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 15.500 δρχ. περίπου. Τὸ χρέος σας πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. εἶναι δυνατὸν νὰ κρατηθῇ μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ἀπὸ τὸ ἐφ' ἀπαξ βοήθημα.

Τὰ δικαιολογητικά σας εὐρέθησαν πλήρη.— Αἰδес. Χρ. Ν. Θεσσαλίαν. Τοιοῦτο κώλυμα δὲν ὑφίσταται εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα. Ζητήσατε πληροφορίας παρὰ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ἥτις καὶ εἶναι ἡ μόνη ἀρμοδία διὰ τὰ ἀποφασίσῃ. Πάντως ἡ μὴ χορηγήσις ἀδείας, εἰς ἣν περιπτῶσιν δὲν ὑφίσταται κώλυμα, ἀποτελεῖ ἀρνήσιν ὑπηρεσίας.

Ἄλλ' ἐπαναλαμβάνομεν, τοῦτο ἀφορᾷ τὴν ἐκδίδουσαν τὴν ἄδειαν Ἱ. Μητρόπολιν. Ὑμεῖς δὲν ἔχετε οὐδεμίαν θέσιν εἰς τὸ ζήτημα.— Ἐφημερίον Κρήτης. Πρόκειται περὶ παρεξήγησεως. Διὰ τὴν πλήρη σύνταξιν ἀπαιτεῖται 35 ἐτῶν συντάξιμος ὑπηρεσία ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. Δεδομένου ὅμως ὅτι τὸ Ταμεῖον ιδρύθη τὸ ἔτος 1930, ἔπεται ὅτι μόνον μετὰ τὸ ἔτος 1965 θὰ ὑπάρχουν ἡσφαλισμένοι ἱερεῖς, δικαιούμενοι πλήρους συντάξεως ἄνευ ἐξαγορᾶς.

Ἡ 35ετής ἐφημεριακὴ ὑπηρεσία ἀπλῶς θεμελιῖ δικαιώματα συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἡσφαλισμένου. Ὑμεῖς δὲν ἔχετε 35 ἐτῶν συμμετοχὴν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., οὔτε εἶναι δυνατὴ ἡ λῆψις πλήρους συντάξεως διὰ τῆς παραμυθῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δεδομένου ὅτι συνεπληρώσατε τὸ ὄριον ἡλικίας, τὰ δὲ μετὰ τὸ ὄριον ἡλικίας διανυόμενα ἔτη δὲν θεωροῦνται συντάξιμα, οὐδὲ ἐπαυξάνουν τὴν σύνταξιν.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Ὕμνος εἰς τὴν Ἀειπάρθενον. — Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἐπιδιώξεις τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, Βιογραφικόν σημεῖωμα περὶ τοῦ Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ. Χαρακτηριστικά ἀποσπάσματα ἐκ τῶν διδαχῶν τοῦ Ἁγίου Κοσμά. Ἐκ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου Κοσμά. — Χ., Ἀδελφικά Γράμματα. — Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν «Λειμῶνα» τοῦ Ἰωάννου Μόσχου (Μετάφρασις Θεοδ. Σπεράντσα). — Βασ. Ἡλιάδης, Τὸ Βυζάντιο δὲν ἔπαυσε νὰ τιμᾷ ὅσον κανένα ἄλλο ὀρθόδοξο χριστιανικὸ κέντρο τὴν Ἀειπάρθενον Θεοτόκον. — Ἀνδρέα Καραντώνη, Οἱ Παναγίαι τοῦ Παπαδιαμάντη. — Ἀνθίμου Θεολογίτου, Πασχαλιὰ στὸ νησί. — Ἀκύλα, Τὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας. — Ἀρχιμ. Νικοδήμου Βαλληνδρά, Ἑορτοδρόμιον, — Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἀλληλογραφία.

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: ἱερ. Κων. Πλατανίτης Ὑψηλάντου 66, Ἁγ. Βαρβάρα Αιγάλεω
Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἰασιῶν 1. Τηλ. 70734.